

SPRAVODAJ SKCHR

* SLOVENSKÝ KLUB CHOVATEĽOV RIDGEBACKOV *

December 2006

12. ročník č.3

člen SPZ pod záštitou SKJ, člena FCI

Pf 2007
všetko najlepšie
do nového roku
Vám praje SRK

V ČÍSLE

- SRK informuje 1
- Plán práce na rok 2007 1
- Správa o činnosti klubu za rok 2006 2
- Vyhodnotenie klubovej súťaže 4
- Správa revíznej komisie 5
- Poradca chovu informuje 7
- Blahoželáme šampiónom 8
- Správa poradcu chovu 12
- Ako vyzerá pekný a využiteľný RR? 13
- Jubilejná ŠV a KD na Remate 16
- Spravodajstvo z KV+ŠV zo zahraničia.. 17
- Poľovnícky deň sv.Huberta 18
- Coursing, dostihy psov 19
- Správne uhlenie, predhrudie, pohyb..... 22
- Výcvikový tábor s Ivom Eichlerom 24
- Srdcový červ prenášaný komármi 25
- Naš príbeh (o sterilizácii sučky) 27
- Detská schéma 28
- World Dog Show 2006 29
- Završenie výstavnej sezóny 31

SPRÁVNÁ RADA A POMOCNÉ ORGÁNY SKCHR

Liesková 5, 040 01 Košice, tel: 055/ 674 99 45, fax: 055/ 6749547

prezident
Monika Tušanová
Liesková 5, Košice, tel: 055/ 674 99 45, fax: 055/ 6749547
e-mail: skchr@rr.sk

1. viceprezident
JUDr. Vladimír Michalík
Slovenskej jednoty 36, Košice, tel: 055/633 34 92
e-mail: vladomi@netkosice.sk

2. viceprezident
Miloš Zámečník
Laténska 83, Bratislava, tel: 0911/443 732
e-mail: kabptovm@stonline.sk

3. viceprezident
Juraj Štefúň
Za Jarkom č.3/211, Teplička /n Váhom, tel: 041/7632677, 0905/427402
e-mail: perlaafriky@zoznam.sk

člen revíznej komisie
Peter Czere
Priepasné 222, Košariská, tel: 0905/74 23 23
e-mail: peterczere@stonline.sk

člen revíznej komisie
Ing. Ján Šimko
Pod Kalváriou 20, Rožňava, tel: 0905/497 404
e-mail: jan.simko@pobox.sk

tajomník, webmaster
Ing. Richard Tušan
Liesková 5, Košice, tel: 055/ 674 99 45, fax: 055/ 6749547
e-mail: skchr@rr.sk

poradca chovu
Milada Krchňavá
919 33 Trakovice 37, tel: 0907/44 77 87
e-mail: lady@lady-ridgeback.sk

Redakcia spravodaja a internetu: Liesková 5, 040 01 Košice, skchr@rr.sk

Poštová banka, názov účtu: SKCHR, Liesková 5, číslo účtu: 20192812/6500
pre platby zo zahraničia:

Postova Banka a.s, Gorkého 3, 814 99 Bratislava, Slovakia, Acc: 20192812/6500
swift code (bitcode): POBNSKBA, Acc.name: SKCHR, Lieskova 5, 040 01 Kosice
IBAN pre poštový a bankový styk: SK 88 6500 0000 0000 2019 2812

*Milí priatelia,
členovia Slovenského klubu
chovateľov ridgebackov.*

*V Novom roku 2007 Vám
prajem dobré zdravie, poho-
du, spokojnosť a oprávnený pocit hrdosti na
naš Slovenský klub chovateľov ridgebackov
v ktorom sme členmi. Každému z Vás prajem
aby ste počas celého roka 2007 mali pri sebe
blízku bytosť, alebo dobré rodinné zázemie,
priestor kde si môžete oddýchnuť, dobiť ba-
terky alebo len tak sa v klude odreagovať od
pracovných problémov.*

*Prajem Vám, aby ste vedeli rozlíšiť dob-
rých priateľov od falošných, skutočné správy
od klebiet a dezinformácií a fakty od fantá-
zie. Nehľadajte nepriateľov tam, kde nie sú.
Vedenie nášho klubu nie je nepriateľom, ale
lodivodom na spoločnej lodi. Ak si nebudeme
navzájom pomáhať a veriť, tak sa spoločne
utopíme pri stroskotaní.*

*Veľa šťastia, zdravia a rodinnej pohody
v Novom roku 2007 prajem všetkým členom
Slovenského klubu chovateľov ridgebackov
a ich miláčikom.*

*JUDr. Vladimír Michalík
1. viceprezident SKCHR*

SRK INFORMUJE

Plán práce SKCHR na rok 2007

11. 05. 2007

Stretnutie šteniat a mladých psov

Miesto: Vysoké Tatry, Tatranská Lomnica,
Hotel Odborár

Program: možnosť hier a socializácie šteniat a
mladých psov, voľný neviazaný program.

12. 05. 2007

Klubový deň SKCHR

Miesto: Vysoké Tatry, Tatranská Lomnica,
Hotel Odborár

Program: Voľné neformálne stretnutie členov

klubu. Nápad ako sa zabaviť sú vítané! Bez-
prostredné okolie Hotela ponúka lúku na co-
ursing a agility s prírodnými drevenými pre-
kážkami.

prednáška etológa na tému: "Problémové
správanie psov, príčiny a odstránenie."

Prednášateľ v jednaní: Doc. MVDr. Eva Bara-
nyiova, CSc. Veterinárna univerzita v Brne.

**Stretnutie chovateľov prednáška poradcu
chovu**, téma bude upresnená podľa záujmu
chovateľov neskôr)

12. 05. 2007

Členská schôdza

Miesto konania: Vysoké Tatry, Tatranská
Lomnica, Hotel Odborár

Program: bude včas zverejnený

12. 05. 2007

Jarná bonitácia psov

miesto konania: Vysoké Tatry, Tatranská
Lomnica, Hotel Odborár

13. 05. 2007

Klubová výstava SKCHR

Miesto konania: Vysoké Tatry, Tatranská
Lomnica, Hotel Odborár

rozhodcovia:

RR - Elisabeth Hammerschmid (A)

TR - Monika Tušanová (SK)

22. 09. 2007

Klubový deň

miesto: Vysoké Tatry, Tatranská Lomnica,
Hotel Odborár

voľné neformálne stretnutie členov klubu.

prednáška na tému: "Genetika a chov rid- gebackov"

prednášateľ: Ing. Jaromír Dostál DrSc., kynol-
ogický odborník, skúsený genetik, autor kni-
hy "Chov psů - genetika v kynologické praxi"

22. 09. 2007

Jesenná bonitácia psov

miesto konania: Tatranská Lomnica, Hotel
Odborár

23. 09. 2007

Špeciálna výstava SKCHR

miesto konania: Vysoké Tatry, Tatranská
Lomnica, Hotel Odborár

rozhodca: Ing. Jaromír Dostál DrSc (CZ)

SKCHR vyhlasuje na rok 2007 súťaže:

Pes / Suka / Chovateľská stanica roka
(viď propozície na www.rr.sk v sekcii "pravidlá")

Foto roka (viď fotosúťaž na www.rr.sk v sekcii "fotogaléria")

Čin roka (udeľuje SRK za mimoriadne zásluhy v klube, chove, alebo propagácii plemena)
Návrhy na udelenie ocenenia "ČIN ROKA" členom klubu, ktorí sa svojou prácou zaslúžili o kladnú propagáciu plemena a zaslúžili sa o dobré meno klubu a plemena posielajte na adresu: SKCHR, Liesková 5, 040 01 Košice. Vyhodnotenie a odovzdanie ocenenia bude na najbližšej členskej schôdzi.

Správa prezidenta o činnosti klubu za rok 2006

Vážení členovia klubu,
Dovoľte mi, aby som Vás pri príležitosti Nového roka čo najsrdečnejšie pozdravila a popriala Vám i Vaším rodinám veľa zdravia a šťastia.

Máme za sebou mimoriadne úspešný rok. Rodézsky ridgeback sa stal najpočetnejším plemenom v zastúpení na národných a medzinárodných výstavách konaných na Slovensku. Tu by som chcela poďakovať našim chovateľom, že udržiavajú kontakty s novými majiteľmi šteniatok a informujú ich o klubovom živote, pomáhajú im v začiatkoch, čo sa odrazilo v peknom zastúpení šteniatok a mladých psov na našich výstavách a klubových aktivitách.

Chcela by som touto cestou poďakovať všetkým, ktorí aj tohto roku úspešne reprezentovali plemeno na našich i zahraničných výstavách a dosiahli nemalé úspechy. Obzvlášť chcem poďakovať účastníkom Svetovej výstavy psov v Poznani a účastníkom klubových výstav v zahraničí, kde sme dosiahli množstvo titulov a krásnych ocenení. Sú to nemalé úspechy slovenského chovu za ktorými sa skrýva mravenčia práca majiteľov i chovateľov.

Ako poradca chovu sa vzdávam funkcie poradcu chovu a zároveň navrhujem ako svojho nástupcu pani Miladu Krchňavú. SRK na svo-

jom pracovnom stretnutí v septembri 2006 súhlasila s menovaním nového poradcu chovu počnúc rokom 2007.

Týmto prajem Milade veľa šťastia a radosti z peknej práce okolo chovu toho krásneho plemena a veľa trpezlivosti pri neľahkej práci s ľuďmi. K odovzdaniu agendy a zaškoleniu dôjde 27.1.2007. Počnúc týmto dátumom bude všetky písomnosti okolo zápisu vrhov, pripúšťacie povolenia...atď vykonávať nový poradca chovu. (kontakt sa nachádza na obálke tohto spravodaja a počnúc dátumom 27.1.2007 bude zverejnený aj na internete)

K 12/2006 je nás 226 členov (z toho 43 zahraničných) SRK za rok 2006 zorganizovala 2 výstavy pod hlavičkou SPZ/SKJ/FCI (1 Klubová a 1 Špeciálnu – obe so zadávaním CAC) a 2 klubové dni. Účelom stretávania sa je združovanie všetkých majiteľov ridgebackov, nielen tých výstavných jedincov, ale aj tých ktorí nemajú výstavné a chovné predpoklady. Na Klubovej výstave sme vypísali súťaže o najkrajší ridge, hlavu a pohyb a tzv. "PET triedu", kde máme možnosť vidieť aj jedincov inak bez výstavných a chovných predpokladov. Je to výborné, pre celkový prehľad našich odchovov.

Aj za uplynulý rok sme odmenili najúspešnejšie psy našich členov v 10 kategóriách klubových súťaží "Pes/suka roka", "CHS roka". Od roku 2007 chceme motivovať a odmeňovať v prvom rade slovenský chov a našich vystavovateľov, ktorí vynakladajú nemalé úsilie a finančné prostriedky na propagáciu Slovenska nielen doma, ale aj v zahraničí. Naďalej sa budú vyhodnocovať klubový šampióni v majetku všetkých členov SKCHR.

Za rok 2006 navrhuje vedenie klubu udeliť ocenenie "ČIN ROKA 2006" Jane Danišovskej za prezentáciu plemena v športovej oblasti. Jana Danišovská so svojim psikom Amal z Adarova dvora dosiahla nasledujúce úspechy: Prvý RR zo Slovenska s titulom Coursingový víťaz Slovenska Racing Hounds Slovakia za rok 2005 a zároveň 1. RR zo Slovenska s dostihovou licenciou ARH, na základe ktorej získal v r. 2006 dvojnásobný titul Majster Rakúska v dostihoch a titul Majster Tirolska v dostihoch na snehu. Spolu s pracovnými skúškami, patria tieto športové úspechy medzi vysoko cenené pri propagácii RR na Slovensku i v zahraničí.

Redakčná rada SRK za toto obdobie spracovala a vydala 3 spravodaje ktoré pravidelne vychádzajú 3-4x do roka.

S veľkým ohlasom sa stretli naše nové internetové stránky plemien zastrešených SKCHR, ktorej súčasťou je aj klubová časť a databáza RR a TR. Spracovali a sústredili sme v nich všetky dostupné informácie od založenia chovu ridgebackov na Slovensku.

Ďakujeme členom, za poskytnutie chýbajúcich informácií a množstvo zaslaných fotografií psov a za korekcie v zápisoch. Taktiež ďakujeme za množstvo krásnych e-mailov, ktorými ste nám vyjadrili podporu a dodali silu dotvoriť tento projekt. Ceníme si túto podporu, ubezpečuje nás to v našom presvedčení, že si chov plemien RR a TR zaslúži mimoriadnu pozornosť a informatívny odkaz do budúcnosti. Na týchto stránkach sa neustále ďalej pracuje, preto sú vítané Vaše návrhy a postrehy.

(momentálne sa pracuje na prihlasovacích formulároch, prolongácie členstva, dopĺňa sa databázový systém členov a psov, implementácie on-line platobných systémov a veľa ďalších moderných prvkov, ktoré veríme prispievajú k bezbarierovej komunikácii a ušetria váš čas.

Vedenie klubu zasadalo v roku 2006 spolu 4x. Boli to pracovné stretnutia, kde sa prerokúvali aktuálne problémy klubu a organizovania klubových aktivít.

SRK sa na svojich zasadnutiach zaoberala nasledovnými problémami:

- menovanie do pomocných orgánov klubu
- schválenie nových členov a vyradenie členov z evidencie
- vyradenie z evidencie chovných jedincov na základe chovateľského a zápisného poriadku SKCHR a SPZ (nášho nadriadeného orgánu)
- SRK skontrolovala a vyhodnotila došlé prihlášky členov do klubových súťaží za rok 2006. Výsledky boli včas zverejnené
- SRK pravidelne sledovala stav pokladne a prejednávala výdavky na činnosť klubu.

Zo zápisníc SRK:

- FAQ a dopisy členov Hladká, Ťavodová: SRK rozhodla, že sa budú aj naďalej zverejňovať v FAQ verejne položené otázky súvisiace s SKCHR
- Martin Bagár – Oficiálna sťažnosť zo strany

členov nebola podaná, informoval o odstúpení z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti: SRK berie na vedomie, odporúča predniesť členskej schôdzi

- vyhodnotenie dotazníkov: Oboznámil JUDr. Michalík, SRK berie na vedomie, konštatuje nízku účasť
- stav členskej základne, pokladne a prejednanie výdavkov na činnosť klubu: Rozposlanie upomienok neplatiteľom v najb. Spravodaji
- Spravodaj jún /2006: bez námietok, bude doplnené o KV a ost.
- propozície KD pri ŠV a starostlivosť o rozhodcu. prislúbil M. Zámečník
- Športový oddiel: Pre nezáujem zo strany členov SRK navrhuje vrátiť fin. čiastku záujemcom o športový oddiel
- Martin Bagár oficiálne zložil funkciu a poveril ňou zástupcu Petra Czere: SRK nemá námietok a zaväzuje Petra Czereho písomnou správou za upl. obdobie a kontrolou hospodárenia za rok 2005. Peter Czere súhlasí.
- www.skchr.sk: SRK konštatuje, že na doméne pod oficiálnou skratkou klubu slečna Ťavodová prevádzkuje stránky, ktoré svojím obsahom zavádzajú. Navrhuje majiteľa domény písomne upozorniť, že obsah stránok je zavádzajúci a sl. Ťavodová písomné vyzvať, aby presunula obsah stránky na inú doménu. Sl. Ťavodová odmietla. V 9/06 žiada zrušenie členstva.
- SRK prešetrila okolnosti okolo krytia suky Alba Rodezia a konštatuje hrubé porušenie chovateľskej etiky sl. Kadnarovej. Pán Štefúň dáva návrh na vylúčenie chovateľky Jany Kadnarovej, členovia SRK súhlasia.
- Pán Štefúň žiada SRK aby napísala sťažnosť na SKJ/SPZ na posudzovanie výstavy v BB rozhodcom A. Luknárom: SRK sa uzniesla, že napíše na SKJ v zmysle žiadosti o výber rozhodcov a sťažnosť člena na rozhodcu prípadne ako prílohu. (sťažnosť člena nebola na SRK doručená)
- Príprava mimi tábora a klubového dňa, rozdelenie úloh
- Odsúhlasenie nových členov
- SRK zobrala na vedomie žiadosť sl. Kadnarovej "odvolanie sa proti rozhodnutiu SRK o vylúčení z klubu" a konštatuje, že sl. Kadnarová dostane priestor na najbližšej čl. schôdzi.

- P. Tušanová navrhuje perspektívne v budúcom roku do funkcie poradcu chovu uviesť pani Krchňavú. Navrhuje tiež postupne rozširovať rady kontrolórov. Pán Štefúň poznamenáva, že by bolo vhodné, aby kontroly vrhov vykonávala jedna osoba, najlepšie poradca chovu, ktorý je zároveň aj veterinár. SRK konštatuje, že takého člena, chovateľa a zároveň veterinára klub momentálne nemá. SRK po diskusii návrh pani Tušanovej schvaľuje.

Sponzorom našich aktivít bola počas celého tohto obdobia firma Premium Plus, výhradný dovozca nášho obľúbeného krmiva EUKANUBA. Ďalšími sponzormi boli členovia nášho klubu a zástupcovia rôznych firiem.

V roku 2007 sa už aj náš klub uchádza o 2% z daní občanov. Ďakujeme členom, ktorí si fungovanie nášho klubu vážia a túto možnosť prispieť na klubové aktivity v roku 2007 využijú.

spracovala Tušanová
prezident SKCHR, 12/ 2006

Vyhodnotenie klubovej súťaže

Kategória "Pes roka"

1. Ch. Kennebec Dream Come True, maj: Vlček Marek, 132 bodov
2. Tusani Ani Jim Beam, maj: Zárembová & Hrivík, 68 bodov
3. African Panthera Leo Assan, maj: Oľga Cútová, 63 bodov

Kategória "Fenka roka"

1. Ch. Connie z Tikovického vršku, maj: Jana Helešicová, 278 bodov
2. Ch. Arca Wadaru's Kid, maj: Peter Guga, 146 bodov
3. Ch. Macumazahn Malawi Magic, maj: Monika Tušanová, 68 bodov

Kategória "Šampión roka"

1. Ich. Ascot Alta Mirano, maj: Vlček Marek, 620 bodov

Kategória "Šampiónka roka"

1. Ich. Macumazahn Tusani Pearl, maj: Monika Tušanová, 123 bodov

Kategória "Mladý pes roka"

1. Jch. Asani Essence of Haika, maj: Alexandra Kárniková, 455 bodov

"Pes roka 2006 SKCHR"
Ch. Kennebec Dream Come True

"Fenka roka 2006 SKCHR"
Ch. Connie z Tikovického vršku

"Šampión roka 2006 SKCHR"
Ich. Ascot Alta Mirano

2. Jch. Chimalsi Balda Lowenschwanz,
maj: Miloš Zámečník, 108 bodov
3. Artuš Leo Gugiro,
maj: Peter Guga, 75 bodov
4. Atrei Leo Gugiro,
maj: Erik Wiedermann, 59 bodov

Kategória "Mladá fenka roka"

1. Jch. Tusani Ani Pink Lady,
maj: Jana Helešicová, 242 bodov
2. Jch. Hillvalley's Angel for Luanda,
maj: Milada Krchňavá, 140 bodov
3. Ch. Adelaide Leo Gugiro,
maj: Ľubomír Hladký, 114 bodov
4. Tusani Ani White Lady,
maj: Monika Tušanová, 92 bodov

Kategória "Pracovný pes roka"

1. Ch. Bruno Wadaru's Kid,
maj: Ľubomír Hladký, 88 bodov

Kategória "Pracovná fenka roka"

1. Ambra z Roudnicka,
maj: Silvie Procházková, 78 bodov

Kategória "Veterán roka"

1. Ch. Adam z Bledého údolí,
maj: Kotěra Peter, 377 bodov

Kategória "Veteránka roka"

Nedošli žiadne prihlášky

Chovateľská stanica roka

1. TUSANI, maj: Monika Tušanová
(White Lady 92 + Pink Lady 242) 334 bod.
2. WADARUS KID, maj: Ľubomír Hladký (Arca
146 + Bruno 88) 234 bodov
3. GUGIRO, maj: Peter Guga
(Artuš 75 + Adelaide 114) 189 bodov

Spracoval: JUDr. Vladimír Michalík, 12/2006

SPRÁVA REVÍZNEJ KOMISIE

Kontrola hospodárenia v SKCHR 1.7.2006, Košice.

Cieľ: Kontrola hospodárenia v SKCHR za rok 2005

Prítomný: Peter Czere – člen revíznej komisie,
Richard Tušan – tajomník, Monika Tušanová – prezident.

Zápis z revíznej kontroly.

1. Kontrola pokladničky za rok 2005
Členovia KRK prednostne vykonali kontrolu v položkách:
Spravodaj SKCHR - náklady na výrobu a iné ná-

"Šampiónka roka 2006 SKCHR"

Ich. Macumazahh Tusani Pearl

"Mladý pes roka 2006 SKCHR"

Jch. Asani Essence of Haika

"Mladá fenka roka 2006 SKCHR"

Jch. Tusani Ani Pink Lady

“Pracovný pes roka 2006 SKCHR“
Ch. Bruno Wadaru's Kid

“Pracovná fenka roka 2006 SKCHR“
Ambra z Roudnicka

“Veterán roka 2006 SKCHR“
Ch. Adam z Bledého údolí

klady.

Náklady na KV a ŠV výstavy SKCHR – zaúčtovanie príjmov, poplatkov, výdajov.

Náhodne vytipované sumy od 100,- skk a súvisiace doklady.

Kontrola majetku SKCHR – zoznam majetku SKCHR

Cena za prevádzku internetových stránok SKCHR.

2.Kontrola knihy pohľadávok a záväzkov.

Zápis 2004: Kniha sa samostatne nerobí, z dôvodu, že tento prehľad je súčasťou peňažného denníka. Všetky záväzky sa ihneď uhrádzajú.

3.Kontrola peňažného denníka.

4.Kontrola evidencie členov.

5.Kontrola úloh - zaevidovania prijatých hotovostných platieb v deň výstavy na základe správy 2004.

6. Mimoriadna kontrola na podnety členov z členskej schôdze.

a.) Športový klub a finacie

b.) Príjmy za bonitácie

c.) Poštovné výdaje

Kontrolu vykonali: Peter Czere, Ing. Šimko Ján - dodatočne

Výsledok kontroly KRK a opatrenia pre vedenie SKCHR:

K bodu č. 1:

KRK konštatuje, že správa hospodárenia s financiami klubu bola vypracovaná v zmysle predošlých dohôd a záväzkov. Na základe zistenia stavu odporúča pre rok 2006 zaviesť formulár k nákladom súvisiacich s rokovaniami. Formulár bude obsahovať : meno zástupcu klubu, meno partnera pre rokovanie , ktorého klub pozve, celkovú náplň rokovania, miesto, dátum.

Príjmy:

1.Členské

2.Výstavné poplatky za jarnú výstavu, vrátane katalógu a inzercie v ňom a bonitácie

3.Výstavné poplatky za jesennú výstavu vrátane katalógu a inzercie v ňom a bonitácie

4.Poplatky za RTG balík

5.Poplatky za vrhy

6.Poplatky za krytia

7.2% z príjmov FO

8.Inzercia

9.Akcia zachráňme RR

10.Inzercia na internete

11.Sponzorské

Výdaje:

1.Prenájom priestoru na internet

2.Poštovné

3.Výroba spravodajov

4. Výroba katalógov
 5. Drobný hmotný majetok:
 Vyradené v roku 2005:
 stany 2 ks
 lavórik 1 ks
 prepravka 1 ks
 tabuľky do kruhov 11ks

Aktuálny stav:
 Majetok klubu:
 Coursing dráha
 stany 3 ks
 program s počítačovou
 databázou
 prepravky 2 ks
 tabuľky do kruhov 7 ks
 zoraďovacie boxy 1 ks
 bonitačný meter 1 ks
 tyčky na ohraničenie
 kruhu 6 ks
 pokladňa 1 ks
 1 súprava (2ks) vysielacieho
 čieku s bondovkami a
 dokingovými stanicami
 1ks stopky

6. Výdaje na KV a KD

7. Všetko vyššie neosiahnuté súvisiace s činnosťou klubu.

K bodu č. 2

Kniha bola zavedená pre rok 2005 na žiadosť KRK pod názvom evidencia záväzkov a korešponduje so záväzkami klubu.

K bodu č. 3

Peňažný denník je vedený v zmysle platných predpisov a korešponduje s výdajmi a príjmami.

K bodu č. 4

Zoznam členov bol v čase kontorly k dispozícii. Platby členov boli identifikované a podložené dokladmi.

K bodu č. 5

KRK žiada vedenie SKCHR, aby zabezpečilo, že na budúcich výstavách, budú príjmové doklady vystavované ihneď a bezodkladne!!! (zápis 2004). Úloha naďalej trvá .

Zápožičky od súkromných osôb (majetok s ktorým klub disponuje, ale nie je v jeho vlastníctve):
 Dlhodobá zápožička: Agility dráha – v kritickom stave, počítač

K bodu č. 6

a.) Finančné príspevky 8x 400,- skk bude vrátené poštovou poukážkou do 31.7.2006

b.) Našli sa doklady, ktoré boli účtované samostatne a časť popri výstave.

c.) Doklady boli účtované bez duplicit. záúčtovania

“Chovateľská stanica roka 2006 SKCHR“

TUSANI, maj: Monika Tušanová

Záver:

Kontrola stavu výdajov a príjmov za rok 2005 preukázala totožnosť s dokladmi pre výdaje a príjmy. Doklady súvisia z činnosťou klubu, so záujmami členov klubu, sú riadne označené a nevykazujú zbytočne vynaložené financie.

V Košiciach, 1.7.2006

Czere Peter, Ing. Šimko Ján

PORADCA CHOVU INFORMUJE

(obdobie od 6/2006 do 12/2006)

Vydané pripúšťacie povolenia

Chs KRÁSNY RIDGE, Jaroslav Pišta
 Connie Agátový kvet x Ajani Aibo

Chs NGWEYAMA, Martin Prokop
 Bria Ranua x Heshima Ya Kimba Energy of Red (D)

Chs MACHO, Jozef Macho
 Belisee Vega Silopse x Sorbonne (CZ)

Chs AQUILA BOJNICE, Martin Bagar
 Elphigie Aquila Bojnice x DandyAquilaBojnice

Chs TUSANI, Monika Tušanová
 Macumazahn Tusani Pearl x Chipangali's Kadani (A)

BLAHOŽELÁME ŠAMPIÓNOM!

Blahoželáme členom nášho klubu a ich psíkom k ich novým titulom a držíme palce, aby sa im aj naďalej darilo tak krásne a úspešne prezentovať naše plemeno vo výstavných kruhoch doma i v zahraničí.

Ch. Bradley Anunnaki - Šampión SK**Ch. Bhubezi Anunnaki - Šampión SK****Chimalsi Balda Lowenschwanz JCH SK**

Chs TUSANI, Monika Tušanová
Macumazahn Malawi Magic x Cartouche Chinnua Rey (CZ)

Chs YA-BA-RA, Jana Bagarová
Fidorka Aquila Bojnice x Stenänga Great G'S Chili (CZ)

Uskutočnené krytia

18.10.2006

Chs EXCELLENT MORAVIA
Sylvia Rajcsányiová, Dawanah Thai Ol-A-Mi Moravia x Butterfly Thai Bellijess (CZ)

Narodenie šteniat

30.10.2006 (6/5)

Chs LOEWENSCHWANZ
Lívia Lakotová, Aaliyah Slunce života x Bradley Anunnaki (CZ)

18.8.2006 (5/2)

Chs QUEEN OF BORODY
Karol Gergič, Baimee Wadaru's Kid x Bradley Anunnaki (CZ)

17.07.2006 (4/5)

Chs PERLA AFRIKY
Juraj Štefúň, Fleur Simanga x Jupiter of Parnassus (PL)

14.07.2006

Chs Z TENISOVEJ
Iva Malíčková, Duna Nakaranga x Hasani of Ka-Ul-Li's Ridges (CZ)

17.06.2006 (5/4)

Chs LIMPOPO
Jana Jagnešáková, Beverly z tatianovho dvora x David Aquila Bojnice (D)

Krytia našich psov v zahraničí

Neboli hlásené žiadne nové krytia našich psov v zahraničí

Dôležité upozornenie pre chovateľov, budúcich chovateľov a majiteľov krycích psov!!!

Nezabudnite po bonitácii zaregistrovať suku (psa) na SPZ/SKJ do zoznamu chovných súk (psov). Budúci chovatelia, požiadajte zároveň aj o FCI chránený názov chovateľskej stanice. (adresa: SPZ Štefánikova 10, 81105 Bratislava). Bez FCI chráneného názvu chovateľskej stanice nebude nikomu v zmysle stanov vyda-

Doklady o získaných šampionátoch a fotografie zasielajte priebežne na adresu redakcie klubu, radi sa s vami podelíme o radosť a zverejníme Vaše úspechy na výstavách, skúškach, pretekoch....

né pripúšťacie povolenie. Ihneď po obdržaní názvu CHS zašlite jej kópiu tajomníkovi klubu.

Aktuálna ponuka krycích psov bonitovných SKCHR sa nachádza na www.rr.sk Prosíme majiteľov chovných psov, bonitovných SKCHR, aby nám do redakcie vo vlastnom záujme zaslali fotografiu psa vo výstavnom postoji a aktuálne údaje k jeho prezentácii. Služba je bezplatná a od 11/2006 je ku každému psovi pripojený odkaz na rodokmeň a všetky chovateľské informácie z klubovej databázy.

Správy z kontrol vrhov

30.10.2006

Bradley Anunnaki x Aaliyah Slunce života

(LOEWENSWANZ, Lívia Lakotová)
nar. spolu: 11 (6/5) zapísané: 10 (6/4)
kontrola v 7. týždni veku šteniat: ridge: 10x štandard (z toho 2x posun v norme, 1x hraničný) farba: 8x červená pšenica, 1x tmavá pšenica, 1x stredná pšenica; biele znaky: 2x bez bielych znakov, 8x minimálne množstvo; tmavá maska: 1x áno, 4x slabá, 5x bez; zalomené chvostíky: 2x v tretine (t.č.1129,1132) a 1x na konci (t.č.1131); DS: 0, skus: 9x nožnice, 1x tesné nožnice (t.č.1129); semenníky: 1x oba zostúpené, 4x hmatné nezostúpené; kondícia vrhu: šteniatka veselé, vyrovnané, milé, hravé. Suka vo výbornej kondícii, veľmi starostlivá, pokojná.

kontrolu vrhu vykonala: Jana Jagnešáková

18.08.2006

Bradley Anunnaki x Baimee wadaru's Kid

(QUEEN of BORODY, Ing.Karol Gergič)
nar. spolu: 7 (5/2) zapísané: 7 (5/2)
predkontrola vrhu 1 deň po pôrode: ridge: 7x štandard, biele znaky v rámci štandardu, DS:0
predkontrolu vrhu vykonala: Jana Hladká
kontrola v 7. týždni veku šteniat: ridge: 6x štandard, 1x tri víry; farba: 4x červ.pšeničná, 3x pšeničná; biele znaky: 3x bez bielych znakov, 3x biela náprsenka malá, 1 trochu biele na brušku; tmavá maska: 3x áno, 2x bez; zalomené chvostíky: t.č.1119 podozrenie na konci; DS: 0, skus: 7x nožnicový, semenníky: 4x oba zostúpené, 1x zostúpený len ľ a druhý len hmatný; kondícia vrhu: šteniatka dobre socializované, výborne živé, hravé, matka

BLAHOŽELÁME ŠAMPIÓNOM!

Leoridge Musafah Šampión H

Ajani Aibo Šampión H

Assani Esence of Haika JCh. SK, CZ, H

BLAHOŽELÁME ŠAMPIONIOM!**Hivalveys Angel for Luanda JCh. SK, CZ****Bruno Wadarus Kid Ch.SKCHR****Dandy Aquila Bojnice Ch.SKCHR**

v dobrej kondícii, veľmi dobre vyzerá.
kontrolu vrhu vykonala: Jana Hladká

17.07.2006

Jupiter of Parnassus x Fleur Simanga

(PERLA AFRIKY, Juraj Štefúň)

nar. spolu: 9 (4/5) zapísané: 9 (4/5)

predkontrola vrhu 11 dní po pôrode: ridge: 8x štandard, 1x vír; farba: pšeničná, biele znaky: v rámci štandardu (okrem 1x biele pršteky 1x viac biele bruško) uvidí sa neskôr, tmavá maska: ..., zalomené chvostíky: ..., DS: nie, skus: ..., semenníky: ..., kondícia vrhu: zatiaľ vyrovnané, dobre živé, matka v dobrej kondícii. predkontrolu vrhu vykonala: J. Hladká kontrola v 7. týždni veku šteniat: ridge: 8x štandard, 1x iba 1 vír; farba: 9x pšeničná; biele znaky: v rámci štandardu, 4x väčšia náprsenka, 1x aj väčšie biele pršteky, 5x menšia náprsenka; tmavá maska: 2x áno, 2x slabá; zalomené chvostíky: 0; DS: 0, skus: 9x nožnicový, semenníky: 3x oba zostúpené, 1x zostúpený a druhý hmatný; kondícia vrhu: šteniatka výborne socializované, hravé, vrh vyrovnaný, matka vo veľmi dobrej kondícii. kontrolu vrhu vykonala: Jana Hladká

14.07.2006

Hasani of Ka-Ui-Lis Ridges x Duna Nakaranga (Z TENISOVEJ, Iva Malíčková)

nar. spolu: 11 (5/6), zapísané: 11 (5/6) z toho (2/0) Livernose

ridge: 11x štandard; farba: pšeničná až červeno-pšeničná; biele znaky: 2x bez bielych znakov, 1x nad rámec štandardu, 8x v rámci štandardu (6x malá náprsenka, 5x biele pršteky, 3x veľká náprsenka, 2x bruško); tmavá maska: 10x bez, 1x slabá; zalomené chvostíky: 1x pri koreni (1095), 1x podozrenie (1099) odporúčané rtg.; DS: 0 (1x podozrenie nad chvostom 1098, odporúčané vet.všetrenie), skus: 11x nožnicový, semenníky: 4x oba zostúpené, 1x jeden zostúpený a druhý zatiaľ iba hmatateľný; kondícia vrhu: šteniatka hravé, vrh vyrovnaný, výborný domáci odchov. kontrolu vrhu vykonala: Jana Hladká

17.06.2006

David Aquila Bojnice x Beverly z Tatianovho dvora (LIMPOPO, Jana Jagnešáková)

nar. spolu: 9 (5/4) 1 príľahnuté, zapísané: 8

(4/4) predkontrola vrhu 3 dni po pôrode: ridge: 8x štandard (z toho 1 korunku sledovať, posuny v norme), 1x pravdepodobne iba jeden vír,

farba: štandard, biele znaky: 1x bez, ost. v norme, tmavá maska: ..., zalomené chvostíky: podozrenie 1x na konci, 1x pri koreni, DS: 0, skus: ..., semenníky:, kondícia vrhu: výborná, domáci odchov, matka po pôrode vo výbornej kondícii.

kontrolu vrhu vykonala: Monika Tušanová kontrola v 7. týždni veku šteniat: ridge: 8x štandard, farba: pšeničná, u jednej sučky (t.č.1093) veľa čiernych pesíkov, biele znaky: v norme, 2x bez, tmavá maska: 2x slabá, zalomené chvostíky: 1x (t.č.1088) vychýlený 3. stavec od konca, DS: 0, skus: 8x nožnicový, semenníky: 1x zostúpený v čase kontroly iba jeden, u ostatných oba zostúpené, pruh: 0, kondícia vrhu: výborná, vrh hmotnostne vyrovnaný, domáci odchov, šteniatka hravé, výb. socializované, matka v dobrej kondícii. kontrolu vrhu vykonala: Monika Tušanová

09.05.2006

Abuya-Balou V.H. Maasjesfles x Bena Turkana (AFRICAN PANTHERA LEO, Ol'ga Cútová) nar. spolu: 11 (???) z toho 1 mŕtvo narodené. zapísané: 10 (6/4)

ridge: 5x štandard, 5x neštandard (z toho 1x 4 víry, 3x 3 víry, 1x posun vírov), farba: 5x červená pšenica, 5x pšeničná, biele znaky: 3x bez biel. znakov, 3x malá náprsenka, 4x náprsenka, 3x pršteky, tmavá maska: 5x tmavá, 5x slabá, zalomené chvostíky: 0, DS: 0, skus: 10x nožnicový, semenníky: 3x oba zostúpené, 1x hmatateľné ešte nie celkom zostúpené, 1x iba jeden hmatateľný semenník, kondícia vrhu: vrh vyrovnaný, šteniatka dobre socializované, hravé, energické, matka v kondícii trochu príliš živená.

kontrolu vrhu vykonala: Lívia Lakotová

Kompletné informácie ohľadne chovateľstva vždy priebežne aktualizované nájdete na klub stránkach www.rr.sk v sekcii chovateľstvo.

Prvé dva hnedé nošteký narodené na Slovensku!!!

Deň 14.7.2006 sa zapísal do histórie slovenského chovu ridgebackov narodením prvého hnedonosého ridgebacka (hneď dvoch, André a Agassi) v chovat. stanici "z Tenisovej" v Prievidzi. Dnes je šteniatkam už niečo cez dva týždne a s radosťou môžeme potvrdiť hnedé nošteký!!! Recesívny gén pre ich hnedé sfarbenie si nesú od predkov Leoridge Bango (hnedonosý pes v 2. generácii z otco-

súrodenci André a Agassi z Tenisovej, prvé dva hnedé nošteký na Slovensku

vej strany) a pravdepodobne od Butterfly Katama (čiermonosá suka v 4. generácii z matkinej strany). Málokto vie, že práve dcéra Butterfly Katama *1992 (imp.CZ), zakladateľka chovu v Maďarsku, dala hneď v začiatkoch chovu niekoľko hnedonosých šteniat v chovateľskej stanici "African Fata Morgana".

Keďže sa u Duny Nakaranga (matky našich prvých hnedonoštekov) tak vzácné dlho uchovával tento recesívny gén, je veľmi pravdepodobné, že táto vlna sa "posilnila" alebo nahradila v línieovej plemenitbe na spoločných predkov sestier Butterfly a Baetis Katama (ktoré sú u Duny v 2. a 3. generácii). Nech je už tak, či onak, v každom prípade ďakujeme matke prírode za prvé hnedé nošteký na Slovensku :-). Čakali sme na ne celých 15 rokov!!! Andrému a Agassimu i všetkým šteniatkam prajeme veľa zdravia a dobrých páničkov!

Monika Tušanová, poradca chovu

Bonitácia 24.09.2006

Bonitačná komisia v zložení:
Poradca chovu: Monika Tušanová
posudzovateľ: Karin Van Klaveren (D)
za formálnu správnosť: JUDr. V. Michalík
zapisovateľ: Ing. Monika Michalíková, člen
Do chovu sa zaradili jedinci (všetko RR):

Psi:

Banjoko Livingston Rhodesian, nar.: 10.5.2005, SKPK/974, maj: Psoťková, Bajzova 3, 040 01 Košice
Atrei Leo Gugiro, nar.: 13.4.2005, SKPK/948,

maj: Erik Wiedermann, Antická 4, 851 10 Bratislava

Assal Livingston Rhodesian, nar:

14.07.2004, SPKP/905, maj: Antošová, Bazovského 22, Bratislava

Dobby Nakaranga, nar: 29.9.2003,

SPKP/812, maj: Peter Fitko, L. Okánika 4, 949 01 Nitra

Suky:

Akilah Löwenschvanz, nar.: 13.4.2004, SPKP/871, maj.: Ľudmila Zelinková, Sokolská 3, 900 01 Modra

Cathy z Údolí Rožňova, nar.: 21.7.2004, SPKP/946, maj.: Ján Handzuš, Štôla 7, 059 37 Štôla

Cassiopea W. Solipse, nar.: 2.11.2004, SPKP/920, maj.: Holčíková, Moyzesova 14, 902 01 Pezinok - podmienenčne uchovnená (prechodový stavec, dcéra rizikovej matky)

Správa poradcu chovu za r. 2006

V priebehu celého roka som priebežne podávala správy prostredníctvom internetu a spravodajov, bola v kontakte s chovateľmi a na požiadanie rada prišla, keď som vedela, poradila... Po častiach v spravodajoch + skompletované na klubových stránkach www.rr.sk nájdete:

Narodenie šteniat (zoznam vrhov za aktuálny kalendárny rok)

Uskutočnené krytia (zoznam uskutočnených krytí za aktuálny kalendárny rok)

Vydané pripúšťacie povolenia (zoznam plánovaných krytí za aktuálny kalendárny rok)

Správy z kontrol vrhu (prehľad vrhov a ich hodnotenia kontrolórmí vrhov)

Krytia v zahraničí (prehľad krytí slovenských psov v zahraničí)

Zoznam chovateľských staníc (oficiálny aktuálny zoznam chovateľských staníc členov klubu)

Bonitačné kódy (sprievodca kódovým systémom hodnotenia ridgebackov na bonitácii)

Pravidelne aktualizované "ABC Chovateľa" (užitočné rady pre chovateľov od uchovnenia až po zápis šteniat)

Sprísnené podmienky a opatrenia v slovenskom chove (chov pod sprísneným dohľadom a povinnou kontrolou potomstva)

Prehľad vyhodnotených snímok na DBK a DLK + iné (prechodový stavec, anomálie na chvostoch, iné ortop. problémy)

Chýba ešte za rok 2006 výpis z Hlavnej lemmennej knihy SPZ. Bude zverejnený ihneď ako ho obdržím z SPZ.

Toto sú fakty, čísla. Ostáva bilancia, hodnotenie, zamyslenie sa...

Za obdobie 2006 bolo vyhodnotených na DBK, DLK, OCD, prechodový stavec a ďalšie ortopedické problémy (zálomky na chvostoch) spolu 34 psov a súk, z toho 1 thajský ridgeback.

Bilancia vyhodnotení rtg. DBK, DLK a OCD je mimoriadne priaznivá pre slovenský chov ridgebackov.

Pozitívne nálezy DLK sa vyskytli iba v 3 prípadoch, u súrodencov Basma a Bejide Fli Livingston Rhodesian a u Artemis Perla Afriky. Je to najnižší stupeň závažnosti 1/1

Pozitívne nálezy DBK neboli v roku 2006 zaznamenané žiadne. Prechodový stupeň B bol zaznamenaný v jedinom prípade, u psa Chimalsi Balda Loewenschwanz. Odporúčam po pol roku opakované snímkovanie.

Pozitívne nálezy OCD neboli v roku 2006 zaznamenané žiadne.

Na prechodový stavec sa hodnotí automaticky pri posudzovaní rtg. DBK. Bol zaznamenaný jeden prípad podozrenia (u suky Calipso Solipse) Chovateľka Jana Kadnárová bola vyzvaná k opakovanému snímkovaniu. Žiaľ z strany chovateľky došlo k manipulácii s rtg., nebolo možné riadne posúdiť a došetriť tento prípad a suka bola následne predaná do Čiech.

Poznamenávam, že v prípade nespokojnosti zo strany členov klubu s vyhodnotením rtg. máme možnosť sa riadne odvolať, snímkovanie komisionálne opakovať a trvať na posúdení 3 nezávislých vyhodnocovateľov.

Bilancia všetkého je oproti predošlým rokom INÁ...lepšia, radostnejšia.

V roku 2006 sme mali na Slovensku 12 vrhov RR a 1 vrh TR. Chovatelia v 11 (z 13) prípadoch krytia vycestovali za hranice!!! Oproti niekoľkým rokom dozadu je to úplne opačný pomer. Som rada, že sme spoločnými silami za posledné roky "pohli" chovom RR i TR. V tak vysoko konkurenčnom prostredí, aké vidávať dnes na výstavách nám odpadávajú množitelia a pomaly sa profilujú chovatelia, ktorí začali konečne pracovať, chovateľsky plánovať, cestovať za kvalitou, sledovať svoje od-

chovy a neboja sa priznať chyby ale aj pochváliť sa tým, čo dosiahli. Dnes už máme aj doma pekných a perspektívnych mladých psov, verím, že aj kvalitných budúcich krycích psov, ktorí zúročia našu prácu. Zahraničnými krytiami sa obohacuje a rozširuje genofond plemena, avšak sa stretávame čoraz častejšie aj s novými problémami, akými sú napríklad chýbajúce zuby. Vo svete problém nepodstatný, keďže štandard plemena to nevyžaduje. U nás však zatiaľ áno. Prihovárom sa k Vám ako oficiálny poradca chovu možno posledný krát. Pomaly nastáva čas sa zamyslieť, či sa neuzatvárame do falošných nádejí, že "nás sa to netýka". Týka sa to každého jedného z nás! Je to len otázka času a šťastia, žiaľ nie iba chovateľstva a genetiky. Rozumní chovatelia vedia rozumne naložiť s informáciami a vedia s nimi pracovať. Vedia teda pracovať aj s chybami. Chceme veriť, že to, čo sme dosiahli za posledné roky, to ako sa vyprofilovali chovatelia a oddelili od množiteľov nám dáva nádej, že by sme boli schopní aj my tu na malom Slovensku zaradiť sa medzi európskych chovateľov. Chovateľov, ktorých práca a výmena informácií bude mať vo svete hodnotu pre chov plemena.

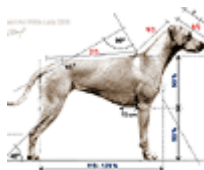
Mám tri prania pri odchode z funkcie poradcu chovu:

1. aby sa v chove popri štandarde bazírovalo iba skutočne na dôležitých veciach, akými sú povaha a zdravie (dysplázia, prechodový stavec, epilepsia a ďalšie vážne choroby),
2. aby bola aj naďalej zachovaná demokracia v chove. Aby chovateľ bol vždy ten najvyššie v hodnotách i kompetenciách. Ten, ktorý smie a chce byť za svoj chov zodpovedný,
3. aby sme sa v malichernostiach neuzatvárali svetu a neverili falošným nádejam, že spasíme chov plemena.

Mojím pránim do budúcnosti je chovať pod hlavičkou klubu, ktorý má dobre postavené chovateľské pravidlá. (Vo svete tomu hovoria etický kódex.) Pravidlá, ktoré sú tak samozrejme, že chovateľ nemá pocit, že ho zväzujú a obmedzujú. Pravidlá, s ktorými sa rád a hrdo stotožní každý dobrý chovateľ.

Monika Tušanová
poradca chovu XII/2006

Ako vyzerá pekný a využiteľný ridgeback?

V štandarde sa pri celkovom vzhľade RR píše: „*Rodézsky ridgeback má byť vyvážený, silný, svalnatý a aktívny pes súmerných línií.*

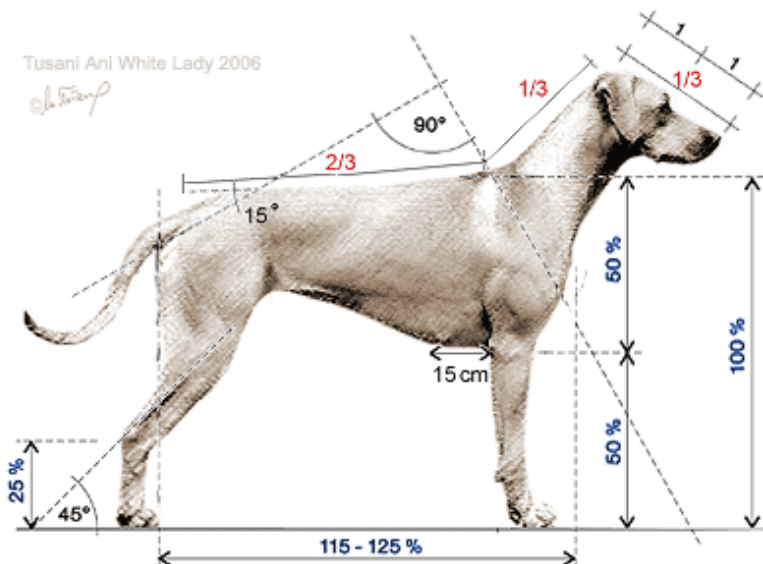
Pri zodpovedajúcej rýchlosti je schopný veľkej vytrvalosti. Podstatná je čulosť, elegancia a dobrá telesná stavba bez tendencie k masívnosti.”

Tieto a podobné slová sme už mnohokrát počuli, čítali z posudkov na výstavách, ale len málokto z nás sa hlbšie zamyslel nad ich významom a chápe súvislosti s účelom, pre ktorý bolo plemeno vyšľachtené.

Ako poradca chovu na Slovensku môžem s radosťou konštatovať, že za posledné roky sa ridgeback u nás v type "odľahčil" a "zelegantnel". Môžeme sa pochváliť peknými odchovmi a sme čoraz častejšie úspešní aj na zahraničných výstavách, a to aj v silnej konkurencii špeciálnych výstav, na ktorých posudzujú rozhodcovia - odborníci na plemeno. Na druhej strane sú krajiny, ako napr. Poľsko, kde žiaľ neobstojíme s peknými a štandardnými ridgebackmi, pretože tam majú úspech skôr ťažšie, až molosovité typy. Niektorí z nás túto situáciu pripisujú zlému chovu, iní neinformovanosti rozhodcov, ďalší zlému výkladu alebo interpretácii štandardu.

Výklad štandardu však musí byť vo svojej podstate iba jeden, ak nezabúdame na to, že ridgeback patrí k plemenám, ktoré boli špeciicky vyšľachtené. Plemenný štandard nebol zostavený kvôli exteriéru, kladie sa v ňom predovšetkým dôraz na funkčnosť (využiteľnosť) psa a jeho povahové vlastnosti. Z tohto dôvodu je pre toto plemeno tak veľmi dôležité zachovať jeho podstatu - povahu, stavbu tela a dokonalý pohyb bez straty energie.

Chovatelia by pri svojej práci nemali za klamlivou vidinou výstavných úspechov podliehať módnosti plemena v tej-ktoej krajine a mali by venovať zvýšenú pozornosť výkladu štandardu.

Silný, svalnatý a aktívny

Ridgeback bol vyšľachtený, aby chránil farmy a dobytok pred dravcami - predátormi, a aby v drsných a často extrémnych podmienkach stopoval a držal týchto predátorov v šachu. Pri tejto práci musí mať silné kosti aj svaly, a to najmä na zadnej časti tela. Osvalenie by však najmä na pleciach nemalo byť nadmerné. Ridgeback nesmie byť "zavalitý", aby sa neznižila jeho aktivnosť a vytrvalosť. Ridgeback by mal mať kosti a svaly anglického chrtu alebo stavača, tak ako tomu bolo u jeho prvých predkov, a nie buldoga. Ridgeback má mať svaly suché a dlhé. V porovnaní s človekom by sila a svaly mali byť ako u bežca na dlhé trate, nie ako u vzpieráča, kulturistu či vrhača guľou. Ridgeback musí pôsobiť dojem aktívneho a obratného psa. Neprimerane silné alebo aj slabé kosti a svaly príliš veľa tuku tento dojem znižujú. V procese šľachtenia nemal neobratný ridgeback šancu na prežitie pri stretnutí s levmi, leopardmi, paviánmi či hyenami. Toto plemeno nebolo vyšľachtené, aby zvieratá zabíjalo, ale aby zver vystopovalo, prenasledovalo, stavalo a držalo ju nezranenú v šachu. Prírodné vlohy ridgebacka sú aj dnes poľovné, teda zver naháňať, zastaviť, prípadne nadhnať pánovi.

Určite mi dáte za pravdu, že anglický chrt alebo stavač pôsobí aktívnejším dojmom ako buldog alebo mastif. Ridgeback nie je ani svojou výškou, ani podstatou masívne plemeno. Preto si musí aj dnes zachovať svoju eleganciu a obratnosť, hoci sa od neho už nevyžaduje práca, pre ktorú bol vyšľachtený.

Ridgeback sa pri svojich rozmeroch považuje za jedno z mála plemien, ak nie jediné na svete, ktoré je natoľko obratné, že sa vie v mihu sekundy "zvrtnúť", zmeniť smer, a to aj v skoku! Bolo by nenapraviteľnou škodou a chovateľským hriechom nezachovať u RR túto jedinečnú vlastnosť.

Je mnoho plemien, u ktorých štandard vyžaduje jednu alebo dve z vlastností: "silný, svalnatý a aktívny", ale iba u troch plemien (RR, írsky vlčiak a dalmatínek) vyžaduje štandard všetky tri vlastnosti naraz!

Vyvážený, súmerných línií

Slovo "súmerný" má dva rôzne významy. Prvý je "majúci obe strany identické", čo je nepochybne pravda, pokiaľ sa na ridgebacka pozrieme spredu, zozadu, zvrchu aj zospodu. Druhý význam je "majúci krásny tvar, daný proporciami tela", čo platí pre pohľad z boku. Proporcie tela musia byť u psa vyvážené, aby

mohlo spĺňať svoju funkciu. Musíme sa pozerať na psa z boku komplexne, a nie iba na jednu jeho časť. Dôležitá je súmernosť, pretože každá anatomická odchýlka od ideálu sa ihneď prejaví na pohybe psa.

Najspoľahlivejšia metóda hodnotenia ridgebacka je v pohybe. Je to však nesmierne náročné a len máloktorý chovateľ a rozhodca je toho schopný. Vyžaduje to maximálne sústredenie, dobrú pozorovaciu schopnosť a aj skúsenosti. Pozorovania a analyzovania rôznych psov a chýb v rámci jedného plemena trvajú celé roky, kým je človek schopný dobre posúdiť psa v pohybe. Je k tomu potrebná určitá dávka talentu a niektorí chovatelia, ba ani posudzovatelia toho nie sú schopní aj napriek tej najväčšej snahe. Aj z toho dôvodu sú na výstavách medzi chovateľmi vysoko cenení kvalitní rozhodcovia – špecialisti jedného/dvoch plemien.

Pre dokonalý pohyb ridgebacka je najdôležitejšia správna dĺžka tela. Kvadratický pomer výšky a dĺžky psa je u ridgebacka nežiadúci a má za následok nefunkčnosť psa vzhľadom na vlastnosti, pre ktoré bol vyšľachtený. Ridgeback je poľovný pes a jeho telesná stavba musí byť prispôbena prekonávaniu dlhých vzdialeností ešte skôr, než dôjde k samotnému lovu.

Ideálny pomer tela je 4:5 (výška:dĺžka) alebo 100:120%

Ďalším dôležitým faktorom, ktorý výrazne ovplyvňuje pohyb (chod predných i zadných končatín), je správne uhlenie oboch párov končatín.

Detailný opis častí tela u plemena RR a správne uhlenia končatín opisujem v pripravovanom výklade štandardu. Zatiaľ tu uvádzam iba základné proporcie tela a ich pomery:

- Výška a dĺžka ridgebacka je v pomere cca 100:120%
- Hĺbka hrudníka má siahať po lakte, ktoré majú byť v polovici výšky psa meraného v kohútiku.
- Dĺžka krku má byť jedna tretina dĺžky obrýsu hornej časti tela psa meraného od zátylku po koreň chvosta.
- Kohútik má ležať v strede obrýsu hornej časti tela od nosa po koreň chvosta.
- Hlava a krk majú byť rovnako dlhé.
- Dĺžka mozgovne a dĺžka nosa majú byť rov-

nako dlhé (rovnako aj šírka mozgovne)

- Chvost má siahať po päty.
- Výška päty má byť štvrtina výšky psa meraného v kohútiku
- Spodná línia u RR má byť cca 15 cm za lakťami rovná alebo len veľmi mierne šikmá (po 8-9 rebro)
- Zadok ridgebacka sa má zvažovať v uhle cca 15°

Ridgeback má byť schopný značnej vytrvalosti a vysokej rýchlosti zároveň.

Ridgeback bol vyšľachtený, aby deň čo deň putoval po nerovnom, drsnom teréne, v extrémnych teplotných podmienkach a často len s trochu jedla alebo vody.

Vytrvalosť bola a je u ridgebacka dôležitejšia ako rýchlosť. Aj u niektorých ďalších plemien, napríklad saluki, doberman a dalmatínek, sa vyžaduje veľká vytrvalosť. U saluki a dalmatínca sa rovnako ako u RR vyžaduje zároveň aj rýchlosť.

Iné plemená ako whippet a anglický chrt sú povestné svojou rýchlosťou, ale nie vytrvalosťou. Aby mal ridgeback značnú rýchlosť, musí mať znaky whippetu a anglického chrtu i saluki. Rovnako však musí mať aj znaky dobermana a dalmatínca, aby mohol byť vytrvalý.

Ak by sme chceli prirovnať ridgebacka ku koňovi, ideálnym by bol elegantný osedlaný kôň, nie však prírýchly plnokrvník, ale ani nie ťažký ťažný kôň. Ľudským ekvivalentom by bol opäť bežec na dlhé trate, nie šprintér.

Aby bol ridgeback pri zodpovedajúcej rýchlosti schopný veľkej vytrvalosti, je veľmi dôležité zachovať jeho vlastnosti, ako sú čulosť, elegancia a dobrá telesná stavba bez tendencie k masívnosti v takom zmysle, ako to vyžaduje štandard.

Podrobnejšie k rôznym častiam tela nabudúce...

Monika Tušanová, poradca chovu 10/2006
použitá lit: The Definitive RR by D.H.Helgesen
 Kresba: © Monika Tušanová

X. JUBILEJNÁ ŠPECIÁLNA VÝSTAVA SKCHR

Dňa 24.IX. 2006 sa konala v príjemnom horskom prostredí Rematy jubilejná špeciálna výstava Slovenského klubu chovateľov ridgebackov. Zišlo sa spolu 84 psov zo Slovenska, Čiech a Estónska. Pozvanie na výstavu prijala pani Karin Van Klaveren z Nemecka, Kisangani kennel. Potešiteľná bola vysoká účasť šteniat a dorastencov, čo svedčí o dobrej spolupráci chovateľov s majiteľmi. Deň pred výstavou sme na klubovom dni okrem iného trénovali aj ABC vystavovania, ktoré veľmi pomohlo hlavne nováčikom.

***Najvyšší titul BOB získala elegantná sučka zo slovenského chovu
Fidorka Aquila Bojnice.***

Počasie nám prialo a spolu s bonitáciou sa posudzovalo do neskorých večerných hodín. *Podrobné výsledky a fotografie z výstavy nájdete na www.rr.sk -M.T.-*

KLUBOVÝ DEŇ NA REMATE

Vo fotogalérii na www.rr.sk "Klubové dni" pribudli pekné fotočky od Haťa a ďalších účastníkov Klubového dňa v Remate. Sú to krásne spomienky na výlety na výhliadkovú skalú i lúky a lesné cestičky, ktorými sme sa prechádzali za krásneho počasia babieho leta. Psíci sa dosýta vyšantili a poobede už príjemne unavení absolvovali súťaže v agility a ďalšie milé súťažienky. Veľmi pekná a zaujímavá bola prednáška Milady Krchňavej o RR a anatómii, ktorej súčasťou bola neviazaná diskusia. Prišli sa pochváliť so svojimi hnedými noštékmi aj Andre a Agassi a ich panička s fantastickými koláčikmi. Ešte dlho do noci sme si pri ohníkoch oblizovali prsty, sedeli, jedli a popíjali. Bolo fajn a tešíme sa spolu s našimi RR na jarné stretnutie. -M.T.-

Stretnutie chovateľov a majiteľov RR

Prečo? – aby sme vedeli viac....

A ako? - v máji 2006 na členskej schôdzi som podala návrh, aby sa popri klubovom dni konali aj stretnutia chovateľov, majiteľov RR, ktorí majú záujem vedieť o RR a chove viac. Na tento návrh reagovalo vedenie klubu pozitívne a keď som dala podnet, mala som mať aj prvé slovo. Stretnutie sa konalo o 17:00 hod. v hotely Remata, popri Klubovom dni. Nakoľko sme boli všetci v novom prostredí a nemali sme povolený vstup do jedálne so psami, dohodli sme sa s personálom hotela, že stretnutie bude na terase. Tak sa nám začiatok trochu posunul, ale vďaka Peťovi Cze remu, ktorý dokázal zvolať 95% prítomných sa terasa celá zaplnila :o). Prvou témou bolo RR a anatómia (viď článok nižšie) a následne na sme pokračovali v neviazanej diskusii, kde sa prítomní pýtali a diskutovali medzi sebou navzájom. Všetkým zúčastneným a aktívnym ďakujem a zároveň - ak sa Vám stretnutie páčilo a ak si myslíte, že nám ďalšie stretnutia prinesú úžitok na našej ceste za poznáním plemena RR, sú vítane všetky vaše návrhy, otázky, pripomienky, prípadne sami môžete prispieť a podeliť sa s ostatnými o vaše skúsenosti a vedomosti. Kontaktujte ma e-mailom: lady@lady-ridgeback.sk prípadne telefonicky na 0907 44 77 87. Program nasledujúceho stretnutia bude včas oznámený na www.rr.sk .

Milada Krchňavá

Spravodajstvo z klubových a špeciál. výstav zo zahraničia

NA KLUB. VÝSTAVE KCHRR

Na výstave Moravského klubu chovateľov ridgebackov v Žirovniciach sa za daždivého počasia zišlo 60 RR, z toho 3 vystavovatelia hájili farby Slovenska. Monika Tušanová s "klokankami" Perlou a Puppem a mladučkou Vivi, Milada Krchňavá s Ani a Miloš Zámečník s Chimim. Všetci úspešní! Takmer 100% úspešnosť pre Slovensko :-)

- **Macumazahn Tusani Pearl CAC**
Perla vyhrala u súk silne obsadenú triedu šampiónov a 3. miesto v súťaži o naj hlavu!
- **Macumazahn Malawi Magic r.CAC**
v triede otvorenej.
- **Hillvalley's Angel for Luanda CAJC**
- **Chimalsi Lowenschwanz CAJC**
Podrobné výsledky a množstvo "upršaných" fotočiek nájdete na www.rr.sk

Potešiteľné je, že napriek širokej škále ocenení, ktoré obe rozhodkyne hojne využívali (od V, VD, D a to aj v triede šampiónov až po dostatočnú i nedostatočnú) **všetci naši vystavovatelia odchádzali s "výbornou" a takmer všetci s titulmi!!!** Blahoželáme a ďakujeme za krásnu prezentáciu našich RR v hraniči. *Podrobné výsledky a foto na [ww.rr.sk](http://www.rr.sk)*

NAŠE ÚSPECHY NA DVOJDŇOVEJ KLUBOVEJ VÝSTAVE V ČECHÁCH

Dve klubové výstavy ČKRR v silnej konkurencii (po oba dni cez 150 RR z 8 krajín Európy) priniesli opäť radosť slovenským vystavovateľom a ich chovom.

V sobotu nám o chlpu ušiel BOB u izraelskej rozhodkyne Orit Nevo, keď v najužšom výbere pes/suka bojovali sučka Macumazahn Malawi Magic a pes Ascot Alta Mirano.

V nedeľu však už titul **BOB od Janet Wang z JAR** zdobil slovenského psa **Bruno Wadaru's Kid!!!**

Ďalšie úspechy pre SK:

- **Macumazahn Tusani Pearl r.CAC** a "Najkrajšia hlava"
- **Tusani Ani Pink Lady 2x CAC**
- **Tusani Ani Jim Beam CAC, r.CAC**
- **Tusani Cool Cash 2x VN2**
- **Tusani Cool Coral VN2**
- **Asani Essence of Haika 1x CAJC**
- **Fidorka Aquila Bojnice CAC**
- **Adelaide Leo Gugiro r.CAC**
- **Hillvalley's Angel for Luanda 2x V2**
- **Chimalsi Balda Loewenschwanz 2x V4**

RADOSŤ SLOVÁKOV NA KLUBOVEJ VÝSTAVE V RAKÚSKU

Na výstave rakúskeho klubu RRCO sme v konkurencii RR z Nemecka, Rakúska, Francúzska, Dánska, Švajčiarska, Slovinska, Chorvátska a Čiech úspešne reprezentovali slovenský chov!!!

Získali sme nasledovné ocenenia:

- **Akili Löwenschwanz** V1, CACA tr.ot
- **Dobby Nakaranga** V2, r.CACA tr.ot
- **Bruno Waduru's Kid** V tr.CH
- **Adelaide Leo Gugiro** V1, CACA tr.prostr.
- **Tusani Cool Bakari** 1.miesto (zo 6 baby)
- **Tusani Big BB King** V2 tr.ml.
- **Tusani Big Ben** V4 tr.ml.
- **Tusani Ani Jim Beam** V3 tr.prostr.

Všetkým srdečne blahoželáme *Podrobné výsledky a fotografie nájdete na www.rr.sk*

ŠV KCHRR SADSKÁ

Ch. Bruno Waduru's Kid - 2x BOB na KV v CZ!!!

Ako posledná KV bola ŠV KCHRR v dedinke Sadská neďaleko Prahy. Výstava sa konala v príjemnom prostredí kynologického areálu za príjemného, takmer letného počasia. Darilo sa slovenskej mini výprave, keď **o BOB-a bojovali aj CAJC-ka Hillvalley's Angel of Luanda a Víťaz ŠV-pes Bruno Waduru's Kid, ktorý ho nakoniec aj získal.** Veľmi pekne sa darilo aj Brunovmu potomstvu – sučke Heidy Saranga, ktorá ako čerstvá juniorka získala pekné V3 a Adelaide Leo Gugiro V2 v medzitriede. Gratulujeme! *Podrobné výsledky a fotografie nájdete na www.rr.sk*

POĽOVNÍCKY DEŇ SV. HUBERTA V TERCHOVEJ

V sobotu 16.9.2006 sa v obci Terchová konal "Poľovnícky deň sv. Huberta". Tak ako minulé roky aj tento krát bol pre návštevníkov pripravený bohatý program. Jeho súčasťou bolo okrem iného aj vystúpenie sokoliarov, ukážka činnosti kynológov a tiež prehliadka poľovníckych plemien psov. Na svoje si prišli všetky vekové kategórie. Najmladší si mohli vyskúšať lukostreľbu, starší posedieť pri dobrom pive a pochutnať si na gulášoch. Príjemnú atmosféru dotvárala dychová kapela. Kto zotrval až do večera mohol si aj zatancovať, nechýbali populárne osobnosti a samozrejme, aká by to bola poľovnícka zábava bez dražby jeleňa a bohatej tomboly....

Programu sme sa zúčastnili aj my s našimi psami z Perly Afriky; Artemis, Bona Dea, Bondi a drobci Caytlin a Cayenne. Najprv sme predviedli našich ryšavcov počas prehliadky psov poľovníckych plemien. A potom sme spolu s našim chovateľom Jurajom Štefuňom bližšie predstavili návštevníkom plemeno Rodézskeho Ridgebacka. Ohlas na naše vystúpenie bol veľmi dobrý, ridgebaci si získali sympatie mnohých ľudí. Záujem o bližšie spoznanie sa s našimi ryšavcami pretrvával aj po programe. Spočiatku ľudia len obďaleč obdivovali ich stavbu tela, eleganciu, ich správanie sa a šantenie na trávě, no ku koncu sa v celom areáli hádam ani nenašlo dieťa, ktoré by v ten deň nepohládalo "veľkého hnedého psa s hrebeňom na chrbte"... Akciu sme my aj naši psíci opúšťali síce mierne unavení ale za to bohatší o poznanie, že ridgebaci sa aj napriek zlým chýrom o ich

bojovnej povahe naďalej ľuďom páčia a určite ešte aj dlho páčiť budú...

Lenka Badová

RR AMAL Z ADAROVA DVORA COURSINGOVÝ VÍTAZ SK 2006

Rok 2006 je už v poradí tretím rokom, kedy Klub Racing Hounds Slovakia vyhlásil súťaž o titul Coursingový víťaz Slovenskej republiky pre všetky plemená psov.

Tento rok boli stanovené pre nechrtov nasledujúce bodovacie podujatia, potrebné pre zaradenie do súťaže: Majstrovstvá Slovenska 27.5.2006 - CACT a Memoriál MVDr. Danice Kocúrovej 1.10.2006 - CACT

Za plemeno RR splnili podmienky pre zaradenie do súťaže nasledovní coursing. pretekári:

- Amal z Adarova dvora
- Eržika Biele Karpaty
- Conny Biele Karpaty
- Haika z Lukovského dvora.

Titul Coursingový víťaz SR roku 2006 získal Amal z Adarova dvora.

SKCHR srdečne blahoželá Amalovi a jeho majiteľke Janke Danišovskej!!!

Ďakujeme za krásnu propagáciu plemena medzi športovcami a prajeme pevné zdravie a ešte veľa podobných úspechov.

Predchádzajúce roky získali tento titul:

v r. 2004 - Haika z Lukovského dvora

v r. 2005 - Amal z Adarova dvora.

DOSTIHY PSOV

Dostihy chrtov sú už od pradávna veľmi rozšíreným a obľúbeným športom. V súčasnosti však už nie sú vyslovene len chrtím športom. Na dostihovej dráhe v Marcheggu, v malom rakúskom mestečku vzdialenom asi 25 km od Bratislavy, uvidíte pretekať sa s dostihovou dečkou na chrbte nielen vipetov, greyov, azavakov, afgáncov, podenkov, galgov, slougi a vlkodavov, ale aj dlhosrstých briardov a kólie, ukričaných raseľkov a foxteriérov, kučeravého pudlíka, húževnatých malinoisov, nebojácneho kokrika, dobermana s nekupírovanými ušami, aportuchtivého novofundlandana, no a nesmiem samozrejme zabudnúť aj na našich vytrvalých ridžbekov... O tom ako to v Marcheggu chodí a čo všetko tento šport obnáša som vyspovedala pána Adolfa Ringera z Austrian Racing Hound (ARH) Marchegg (na fotografii).

Pán Ringer (zvaný Dolfi) je posudzovateľom výkonov služobných psov, špeciálnym posudzovateľom plemien I. skupiny FCI, posudzovateľom plemien II., V. a X. skupiny FCI, členom komisie pre dostihy chrtov Rakúskeho kynologického zväzu (ÖKV) a delegátom Rakúskeho kynologického zväzu za komisiu pre dostihy chrtov.

• Dolfi, kto, kedy a ako to vlastne celé s dostihmi v Marcheggu začalo?

Dostihová dráha pre chrtov existuje v Marcheggu už viac ako 30 rokov. V r. 1996 sme si s manželkou priniesli z Francúzska dve vipetky a prostredníctvom nich sme sa dostali k dráhe v Marcheggu. Moja manželka bola v r. 1997 zvolená do vedenia zväzu. V r. 2003 ma zväz požiadal, aby som spoločne s manželkou a s dvoma inými rodinami viedol tento zväz. V r. 2004 sme sa rozhodli, že umožníme aj iným plemenám psov s preukazom pôvodu a aj bez neho, jedným slovom „priateľom“, cvičiť na dráhe to známe "beží!", a to s vylúčením nežiadúceho poľovného správania a iných exogénnych vplyvov.

• Čo sa odvtedy u Vás zmenilo?

Na začiatku to bol pokus s našimi „priateľmi“. Tento pokus následne preveril Rakúsky zväz športovej kynológie a bol uznaný ako absolútne v poriadku. Dostali sme povolenie na prevádzkovanie tohto druhu športu a bol schválený a zavedený poriadok pod názvom ÖKV Hundesport Racing Reglement so skúškami v troch kategóriách s označením stupňa výcviku bronzová, strieborná a zlatá.

• Prečo ste sa rozhodli pre trávnatú dostihovú trať a nie pieskovú a v čom sú odlišné?

Dráha v Marcheggu bola od začiatku trávnatá a prípadná prestavba na pieskovú dráhu by bola veľmi drahá. Okrem toho je populácia greyhoundov v Rakúsku príliš malá a prestavba by sa vôbec nevyplatila. Podľa môjho pozorovania behajú chrti rovnako radi na tráve ako na piesku, no piesková dráha kladie vyššie nároky na kondíciu.

• Aké akcie pripravujete u Vás v ARH?

Počas roku máme 6 pretekov, 2 z nich sú národného charakteru s udelením CCLA Rakúskeho kynologického zväzu, 1 je medzinárodný s udelením CACIL FCI. 3 preteky sú dostihmi Hundesport Racing Rennen pre našich „priateľov“, ktorých neoddeliteľnou súčasťou je aj obľúbená súťaž v agility.

• Dolfi, každý tréning a všetky preteky ste tam hore vo veži, pretože ťaháte psikom návnadu. Čo všetko odtiaľ sledujete a na čo si musíte dávať pozor?

Pri tréningu: musí byť presne analyzovaný priebeh pohybu a charakter psa, aby sme vedeli, či pes porozumel tomu, čo od neho chceme. Okrem toho je potrebné poznať presne anatómiu psa a jeho mentálne prejavy. Pri pretekoch: presný rozostup medzi návnadou a

psom resp. skupinou psov. Rozostup musí byť zvolený tak, aby mal pes v prípade náhlej nehody (technickej chyby) možnosť zareagovať. Bezpečnosť psa je vždy na prvom mieste.

• A čo RR, ako by ste charakterizovali ich dostihové výkony?

RR je absolútne spoľahlivý bežec, ak má nasledujúce vlastnosti: sociálne správanie, radosť z behu, temperament a úplná ovládateľnosť psa (poslušnosť).

Necvičíme našich „priateľov“ kvôli pretekom alebo poľovnému správaniu, ale všetko je založené na kontexte špecifického učenia (mentálna súvislosť s návnadou). To znamená, že pes sa neučí "lovit", ale slobodne bežať s absolútnou duševnou slobodou a súčasne zvyšovať svoju kondíciu.

• Je to teda podľa Vás vo všeobecnosti plemeno vhodné pre dostihy?

Som presvedčený, že RR môže zvládnuť požiadavky, ktoré sú na neho kladené, ak absoluuje výcvik, veterinárne vyšetrenia, skúšku na získanie dostihovej licencie a nepretržitý bežecký tréning.

• Sú dostihy bezpečným športom pre RR?

Beh na dostihovej dráhe a odborne vedený tréning sú pre RR tou úplne správnou činnosťou. RR pri tom môže využiť svoju radosť z behu a svoje pohybové danosti. Ak je správne trénovaný a vycvičený, nejestvujú žiadne indície, že by sa naučil nežiadúco „lovit“.

Kto nemá svojho RR úplne pod kontrolou, ten by mal byť opatrný pri coursingu. Pri coursingu totiž platia iné kritériá. Tu sa hodnotí: ako pes „kiluje“, poľovné a honiace správanie, razancia a efektívnosť pri love. Preto sa v Rakúsku podľa legislatívy nechrti nesmú zúčastňovať oficiálnych coursingov pod záštitou Rakúskeho kynologického zväzu. Coursing CCLA je určený len pre chrtov.

Na dostihovej dráhe beží RR výlučne sám proti elektronickej časomiere. Musí zotrvať pri návnade a preukázať poslušnosť (úplné ovládanie poslušnosti).

• Aké zdravotné, príp. iné predpoklady musí mať dostihový RR?

Pred každým tréningom a pretekom psa vyšetrí dostihový veterinár a až potom sa môže zúčastniť tréningu alebo pretekov. Predpokladom je bezchybný pohybový aparát, správna frekvencia srdca a pľúc, žiadne zranenia alebo príznaky ochorenia.

vel "aport", a potom sa pes pomaly integrovaným spôsobom hry s ostatnými mladými psami socializuje. Ak tieto cvičenia prebehnú úspešne, smie pes bežať cielene asi 80 metrov. S pribúdajúcim vekom vzdialenosť rastie tak, že vo veku 18 mesiacov ľahko zvládne prebehnúť dráhu o dĺžke cca 480 metrov.

• **Akej povahy by mal byť úspešný dostihový RR?**

Takej, aká je popísaná v štandarde FCI :-)

• **Je podľa Vás oprávnená obava niektorých majiteľov RR, že pes môže nadobudnúť väčší lovecký inštinkt pri pravidelnom behaní dostihov, prípadne môže následne vzniknúť neovládateľnosť psa majiteľom pri náhodnom stretnutí sa so zverou na bežnej prechádzke napr. v lese?**

Je to neznalosť a neodborný výcvik nechrtu, čo vedú k takýmto problémom. Metóda "kontext špecifického učenia" umožňuje psovi cvičiť pamäťové prepojenie. My mu odovzdávame informáciu a potvrdzujeme, kedy vykoná povel správne. Dôsledný beh nemá pri vycvičenom a skúsenom psovi nič spoločné s poľovným správaním. Pri coursingu je to iné.

• **Do akého veku môže pes bežať dostihy?**

Medzinárodných pretekoch chrtov sa pes môže zúčastňovať do dovŕšenia 8. roku života. Na pretekoch Rakúskeho kynologického zväzu sa môžu zúčastňovať psy do veku 10 rokov, pričom sa od 8. roku života musia podrobiť dvojnásobnej veterinárnej kontrole a môžu bežať maximálne 2 x 360 metrov. Ustanovenia súťaže Hundesport Racing (nechrtov) sú rovnaké ako pri chrtoch.

• **Prezradte mi ešte jednu vec, ako sa dá doceliť zvyšovanie výkonu dostihového psa bez dopingu?**

Cielený pohyb, správne kŕmenie, poctivý tréning pod vedením skúsených cvičiteľov a veľa náklonnosti k zvieratu.

• **Čo by ste chceli na záver odkázať našim čitateľom a ich ryšavým miláčikom?**

Milujte svojich miláčikov, dajte im priestor a starostlivosť akú potrebujú, pokúste sa im porozumieť a majte vždy na mysli, že žijú žiaľ príliš krátko..

Dolfi, ďakujem Vám pekne za rozhovor a prajem veľa šťastných dní strávených na dráhe v Marcheggu a samozrejme aj mimo nej. Športu RR zdar!

Rozhovor pripravila: *Jana Danišovská*
Preklad: *Martina Šturdíková*

• **Môže bežať dostihy aj pes bez kondície alebo s malou kondičnou prípravou?**

Účasti na pretekoch predchádza tréningový kurz a získanie licencie. Pri tom sú vždy stanovené veterinárne kontroly. Bez skúšky „Hundesport Racing Prüfung“ (Graduate) sa žiaden pes nemôže zúčastniť preteku. Ak chce bežať osobitne, musí sa taktiež podrobiť veterinárnej kontrole.

• **Čo odporúčate úplným RR začiatočníkom, ako a kedy je najvhodnejšie začať s dostihmi?**

S dostihovým výcvikom môže začať mladý pes už vo veku od 6 - 8 mesiacov po absolvovaní veterinárnej kontroly. Najprv sa cvičí po-

Správne uhlenie, predhrudie a pohyb ridgebacka

Správne zauhlený ridgeback

Vo všeobecnosti by mal mať ridgeback uhlenie oboch párov končatín vyvážené. Ridgeback by nemal byť preuhlený, ako je vidieť u niektorých amerických rr, pretože nie je stavaný na cval, ale na klus. Je to zrejme aj z histórie a využitia RR pri lovení. Keď sa ridgebacky so svojím pánom vybrali na dlhú poľovačku, poklus ich samozrejme tak nevyčerpával, preto viac vydržali a lovci si túto ich vytrvalosť vysoko cenili. Ridgeback vie bezpochyby vyvinúť obrovskú rýchlosť na kratšie vzdialenosti a vďaka svojej stavbe sa vie vo veľkej rýchlosti otočiť aj o 180°. To, že je veľmi rýchly, obratný a atletický, mu mnohokrát zachránilo život pri poľovačkách na levy alebo na iné divé zvieratá.

Korektná stavba tela je pre RR veľmi dôležitá. Väčšina článkov sa venuje správne mu zauhleniu zadných končatín. My sa však budeme venovať zauhleniu predných končatín a predhrudiu, ktoré sú veľmi dôležité pri korektnej stavbe tela a jeho funkčnosti.

Správne uhlenie predných končatín

Ridgeback je pes s veľkou vytrvalosťou pri kluse. Na rozdiel od chrtov, vipetov a saluki RR nie je stavaný na extrémne rýchlosti. Preto je zrejme, že má mať aj inú stavbu pleca a vrchného ramena. Štandard hovorí o šikmej lopatke, ale zároveň aj o tom, že ridgeback

má byť vzpriamený - má stáť rovno... -, čo znamená, že má mať dobre uložené plece a vrchné rameno, ktoré sa spája s lopatkou najlepšie v 90 stupňovom uhle.

images/magazin/chov/

Na obrázku je pes s korektným uhlením predných končatín - lopatky a ramená.

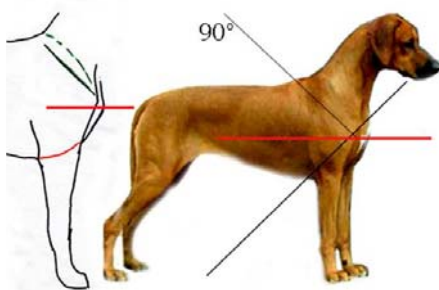
Správne predhrudie - front

Podľa štúdie dlhoročnej rozhodkyne P.Trotter (USA), ktorá posudzuje viac ako 20 plemien, korektný front - predhrudie je najzávažnejšia anatomická štrukturálna vloha, ktorú je veľmi ťažko udržať vo svojom chove. Ak sa raz z genetickej základne vytratí vloha pre predhrudie, je veľmi náročné a niekedy až nemožné dostať ju späť. Mnohí rozhodcovia, ktorí sa nezaoberajú touto štrukturálnou vlohou, sa niekedy veľmi mýlia pri posudzovaní správneho frontu a uhlenia.

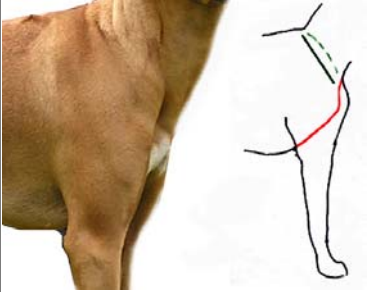
Ako má teda vyzerat' správny front - predhrudie?

Ideálne predhrudie je viditeľné spredu aj z boku, keď pes stojí. S ideálnym predhrudím je veľmi úzko späté uhlenie ramena. Ak sa pozerať na psa z boku, predhrudie by malo byť viditeľné vo vodorovnej línii tesne pod plecom.

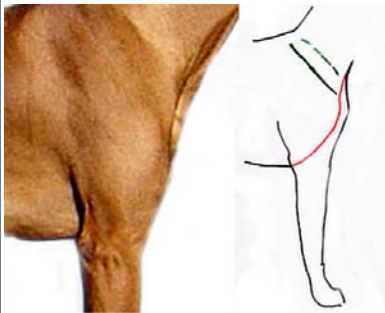
Na obrázkoch nižšie je jasne vidieť korektné uhlenie a predhrudie (obr.3) a dve najčastejšie chyby (obr. 4 - obr.5), s ktorými sa stretávame u rr.

Obr.3. Na obrázku ukážka správneho uhlenia 90°, ktoré nadväzuje na vodorovnú čiaru, kde je jasne viditeľné, že hrudná kosť je u tohto RR umiestnená správne, a tak možno zreteľne vidieť krásne predhrudie.

Obr.4. Lopatka posadená príliš vpredu - pred-sadená lopatka, čím je hrudná kosť posunutá príliš dozadu, a tým sa celé predhrudie stráca. V porovnaní s predchádzajúcim obrázkom sú jasne viditeľné rozdiely - žiadne predhrudie a veľmi strmé uhlenie predných končatín.

Obr.5. Predsadená lopatka, pričom je ramenná kosť kratšia, a tým je uhlenie nesprávne.

Korektný pohyb, správne zauhlenie a predhrudie

Predné končatiny pri pohybe majú byť pod hlavou psa a nízko nad zemou. Celý pohyb má byť teda priestorový.

Ak je ridgeback správne zauhlený, je to vidieť aj pri jeho pohybe. Väčšinou sa pri posudzovaní hovorí o pohybe pri pohľade z boku. Samozrejme pri posudzovaní sa pes predvádza v kruhu aj spredu a zozadu. Hoci to znie relatívne jednoducho, celé je to skomplikované pri pohľade na pohybujúceho sa psa spredu - hovoríme o tom, ako vyzerá pohyb, keď sa pes pohybuje smerom k nám.

Faktom je, že korektné stavaný pes s výborným pohybom z boku má väčšiu pravdepodobnosť urobiť chybu v pohybe spredu, ako pes so strm-

ším uhlením. Pes so strmším uhlením má pohyb úplne rovný spredu, preto sa môže rozhodcom zdať správny. Niekedy je iróniou, že rozhodca uprednostní psa s rovným pohybom, ale strmým uhlením pred psom so správnym uhlením.

Správnou cestou je používať a hľadať pre chov dobre uhlené psy, s dobrým frontom - predhrudím a vyhýbať sa nesprávnemu zauhleniu, teda neísť do spojenia iba preto, lebo má pes rovný pohyb pri pohľade spredu.

Rozhodcovia z rôznych kútov sveta sa vo svojich štúdiách zhodli na tom, že predhrudia a korektné uhlenie ramena a lopatky sú u väčšiny plemien najčastejšou chybou. Niektorí dokonca tvrdia, že sú aj plemená, u ktorých sa gén pre požadovaný front a uhlenie vytratil.

V praxi to znamená, že psy s dobrým uhlením potrebujú viac pohybu, aby boli fyzicky fit, ako psy so strmším uhlením, pretože boli šľachetne na prácu a pohyb a ich štruktúra im dáva možnosť ľahšie sa pohybovať. Ak nemajú dostatok pohybu alebo práce, sú v nevyhode. Pohybom sa naučia využívať svoje telo v celkovej harmónii na 100%. Pes s dobrým uhlením pri pohybe sa potrebuje trochu viac „zohriať“, čo znamená urobiť v kruhu viac kôl, aby sa dostal do svojho správneho rytmu, a to je nielen pri vystavovaní, ale aj pri práci všeobecne. Veľmi zaujímavé je, že psy so správnym frontom a uhlením sú vo vyššom veku pracovne zdatnejšie ako psy so strmým uhlením.

V USA na Plott Hound seminári bolo skutočne dokázané, ako veľmi je dôležité, aby mal pes správne zauhlené rameno a správne predhrudie. Sučka, ktorá prešla testom zdatnosti, dokázala svojou vytrvalosťou a vyváženým pohybom, že i v pokročilom veku je jej telo na 100% funkčné a harmonicky vyvážené vďaka správnym proporciám.

Ak je cieľom každého chovateľa a rozhodcu vybrať korektný, funkčný a pracovne zdatný typ psa alebo sučky, stavaného k veľkej vytrvalosti a k zdraviu až do vysokého veku, akokoľvek sa na vec pozrieme, dáva nám zmysel, aby sa náš chovateľský program opieral aj o túto skutočnosť. My ako chovatelia máme v rukách naše plemeno a máme možnosť spoločne nájsť správne riešenia.

Je len na nás, kam sa naše plemeno uberie.

Použitý výňatok zo štúdie dlhoročnej rozhodkyne P.V.Trotter, špecializujúcej sa na správny front a uhlenie u psov - všeobecne
Spracovala Milada Krchňavá
Luanda RRs, www.lady-ridgeback.sk
11/2006

VÝCVIKOVÝ TÁBOR S IVOM EICHLEROM

S Ivom som sa zoznámila už koncom zimy, keď sme si naplánovali našu takmer trojtýždňovú dovolenku v apríli, ale bohužiaľ muselo to byť bez nášho miláčika Falka. Sadla som si k internetu a hľadala seriózne psie hotely. Bezvýsledne. Fotky kotcov umiestnených v radoch vedľa seba ma vôbec nezaujali. Nakoniec som sa dopracovala k Ilovej stránke a k ponuke výcviku a ubytovania psov. Nasledovalo niekoľko mailov a nakoniec osobné stretnutie uňho doma. Dohodli sme sa aj na výcviku a Falko býval celý pobyt s nimi v dome. Nič lepšie ma ani stretnúť nemohlo. Falkovi sa tam zapáčilo, bol každý deň v kontakte s jeho psami a jeho dominancia voči väčším a dospelým psom sa o dosť zmiernila. Takisto v poslušnosti spravil dosť veľké pokroky. Dotiahli spolu, čo som ja nevedela alebo nemala čas dotiahnuť.

Potom som dostala ponuku zúčastniť sa jeho týždňového výcvikového tábora v Zbraslavi pri Brne. A tak sme 8. júla vyrazili na cestu. Prišli sme do areálu MSKS (bývalé vojenské kasárne) v sobotu poobede. Okolie bolo prekrásne, husté ihličnaté lesy a vychýrený raj hubárov. Ja s Falkom sme dostali sami izbu a skúsili týždeň „vojensko - trampskeho“ života a všetkého čo k tomu patrí. Zišla sa tam banda skvelých ľudí a skvelých psov od jazvečička, cez dve border kólie, rotweillerku, tosa inu, nemecké ovčičky, kríženca rotweillera a hováwarta, pitbulla, americkú staffordšičku, veľkých čiernych bradáčov, dve nemecké dogy,

Ivovho mallinoisa a môjho ridgebacka. Psy všetkého druhu a pováh, niektorí problémoví, iní už skúsení a vycvičení, ale aj úplní začiatočníci.

Každé ráno o siedmej nás Ivo čakal s úsmevom na tvári, a s oslovením „přátelé, kamarádi“ nám trpezlivo vysvetľoval pri výcviku poslušnosti, čo robíme správne a čo nie, ako dosiahnuť vytúžený výsledok nášho snaženia, ako spacificovať notorických bitkárov (mimochodom môj ridgeback si tiež nenechal ujsť zopár bitiek, ktoré sa strhli) a hlavne snažil sa o to, aby sme sa konfliktným situáciám nevyhýbali, naopak išli sme do nich a vedeli reagovať, keď sa niečo strhne.

K výcviku poslušnosti patrili aj prekážky, tie sme absolvovali každý deň. Falko si obľúbil veľký rebrik, jednu z najťažších prekážok na „cvičákoch“, môj chlpáč sa celý nadšený pred neho posadil a slintajúc sledoval, ako mu hore na lavicu kladie kúsky šalámy, nakoniec celý šťastný povysával hore každý kúsoček maškrtky a spokojný vliezol dolu.

Súčasťou Ivovho výcvikového plánu bola aj obrana. Konala sa vždy navečer, keď si psy oddýchli od doobedňajšieho ovládania si svojich emócií, loveckých a teritoriálnych pudov a častého napomínania zo strany psovodov. Ideálnym miestom na cvičenie obrany sa stal les. Psov sme priviazali o stromy a vytvorili tzv. uličku hrôzy. Figurant mal za úlohu prebehnúť ulicou medzi psami a krikom a búchaním bambusovou palicou ich vydráždiť. Až na to, že figuranti sme boli my všetci. Našťastie prvým odváživcom bol Ivo, ten otestoval všetkých psov, či sú dobre priviazaní a majú dobre utiahnuté náhubky a potom sme po jednom behali a revali na psov, ako zmyslov

zbavení. Každopádne bolo treba si dať pozor a nepriblížiť sa k rozzúreným psom moc blízko, aby sme neskončili s modrinami alebo vybitými zubami od náhubkov. Potom nasledovalo hryzenie na rukáv, väčšina veľkých psov si radi zahryzli, ale Falka rukáv vôbec nelákal, štekať a vrčať na figuranta dokázal s prehľadom, ale rukáv mu nevravel nič, ten len oňuchal a s odporom si odrkol. Typický ridgeback.

Po obrane sme mali za úlohu prejsť so psom cez lesný chodník, kde bol za nejakým krikom schovaný figurant a psy ho mali označiť akýmkoľvek spôsobom. Môj ridgeback to zvládol ľavou zadnou, okamžite ho našiel a označil ho tak, že nešťastník ostal celý oslintaný. To isté si pre nás Ivo nachystal cez noc. S tým, že máme kráčať v úplnej tme po lese, prísť k sviečke, tam si vyzdvihnúť nejaký predmet a vrátiť sa naspäť.

Človek by neveril, čo dokáže tma som psami. Okamžite sa z nich stala jedna veľká svorka a spoločne hlásili príchod akéhokoľvek votrelca, čo išiel okolo.

Keď prišiel rad na mňa, povedala som si, že sa spoľahnem na psa a nechám to všetko naňho. Vykročili sme do úplnej tmy, nedovidela som si ani na koniec nosa. Moje odvážne zviera ma spoľahlivo dovedlo až k cieľu. Kúsok pred koncom našlo schovaného Iva v krikoch, ten od Falka utŕžil zopár ľaskyplných bozkov, no a potom sme prišli až ku sviečke, kde stál fotograf, na toho si ten môj tiger riadne zaštekal a ja, držiac vzpínajúceho sa psa, som zobrala predmet a utekala naspäť. Skúška odvahy pre psa, ale aj pre psovoda. Zvládli sme to s prehľadom.

Na moje potešenie sa nás Ivo spýtal, či by sme nechceli našich „drakov“ naučiť stopovať. Väčšina súhlasila. Tak sme si večer sadli a začal nám vysvetľovať celú teóriu stopovania, o nášfapoch, lomoch, vplyvoch vetra, dážke pachových stôp, atď. Na druhý deň už sme boli nastúpení na lúke a začali po jednom s kladením stopy. Ja som spravila stopu z voňavých kúskov salámy. Falko vyrazil ako šíp a nezabudol vyňuchať a zjesť jediný kúsok salámy, ktorý tam bol položený. Rodený stopár. To bolo niečo, čo ho bavilo a je z toho nadšený aj teraz.

Po týždni výcviku prišli aj vytúžené výsledky. Napríklad najväčší bitkári ostali odložený kú-

sok od seba 10 minút bez pohnutia, všetci psy ležali odložený vedľa seba a psovodi boli schovaní za horizontom, prekážky zvládli všetci podľa možnosti a veľkosti psov, notorickí bitkári sa začali rešpektovať a veľa ďalších krásnych výsledkov.

Náš výcvikový tábor nebol len o tvrdom tréningu našich psov, ale hlavne o výučbe nás psovodov. Ivo sa s nami podielil o jeho dlhoročné skúsenosti s výcvikom psov všetkých možných plemien. Prešlo mu pod rukami veľa problémových, nezvládnutých, agresívnych psov, ktorých úspešne prevychoval, niektorých dokonca zachránil pred smrťou injekciou, keď si majiteľ už nevedel rady. Podielil sa s nami o jeho zážitky, ktoré som rada počúvala až do neskorých večerných hodín. Trpezlivo odpovedal na naše laické otázky, riešil problémy s našimi štvornohými miláčikmi, pomáhal, keď sa strhla nejaká bitka. Bolo to aj o nás o ľuďoch, spájala nás rovnaká vášeň a láska ku psom, bolo nám jedno, ktorý pes je poslušný viac, ktorý menej, všetci boli naši a všetkých sme mali radi. Žiadna konkurencia, žiadne hnanie sa za víťazstvom. Jednoducho iba pohoda, ktorú medzi nás vniesol náš Pán výcvikár Ivo Eichler.

Jana Štefuková

DIROFILARIÓZA SRDCOVÝ ČERV, PARAZIT PRENÁŠANÝ KOMÁRMÍ

Dirofilarióza nazývaná také „srdeční červivost“ (heartworm disease) predstavuje závažný zdravotný problém zejména v USA, Kanade, Africe, Asii, Austrálii a jižní Evropě (oblast Středozemního moře - Francie, Itálie, Španělsko, Řecko). Jednotlivé případy byly popsány také v Anglii, Nizozemí, Maďarsku, Švédsku, Švýcarsku i u našich sousedů - v Rakousku, Německu a Polsku. Přenašečem dirofilarií jsou komáři. Zjistilo se, že k vývoji dochází u komárů nejen v tropických a subtropických oblastech, ale také v mírném pásmu. Oblast výskytu dirofilariózy se neustále rozšiřuje. Vzhledem k tomu, že v současné době pozorujeme výrazný nárůst dovozu psů prakticky ze všech světadílů a na oblíbené získává také cestování se psem do zahraničí nejen za účelem krytí nebo výstavy, ale i dovolené,

zvyšuje se riziko importu tohoto závažného onemocnění i na území ČR a SR.

Původcem onemocnění je vlasovec psí *Dirofilaria immitis*. Dospělé hlístice (známé pod starším názvem červi) dosahují značné délky (samice - až 30 cm, samci - 20 cm) parazitují v pravé srdeční komoře, v plicních artériích a v duté žíle. Samice kladou drobné larvičky - mikrofilárie (0,3 mm) přímo do krevních cest, kde larvičky cirkulují. Přenašeči infekce jsou různé druhy komárů. Mohou jimi být i druhy běžně se vyskytující na našem území. Nejdůležitější roli však hraje teplotní závislost, larvičky potřebují ke svému vývoji větší počet teplých dní. Na území ČR a SR zatím nebyl přenos prokázán. V trávicím ústrojí komárů se za 2 týdny larvičky stávají infekčními a při sání jsou vpraveny do nového hostitele - psa. Po nakažení migrují larvy pojivovou tkání hostitele a nejdříve za 6 měsíců (190 dní) se dostávají do srdce, kde dospívají a produkují mikrofilárie do krve. Dospělci žijí v srdci 5 let, ovšem mikrofilárie cirkulují v krvi ještě 2,5 roku po eliminaci dospělých dirofilárií.

Srdce nemeckého ovčáka, foto zdroj: <http://sk.wikipedia.org>

Škodlivé účinky dirofilárií se projevují s různou intenzitou, která souvisí především s množstvím přítomných parazitů. Dospělé dirofilárie ucpávají pravou srdeční komoru, plicní artérie a postupně se vyvíjejí patologické změny ve-

doucí až k srdeční slabosti, poškození plic, jater a ledvin. Cirkulující larvičky ucpávají krevní kapiláry.

Většina případů dirofilariózy psů probíhá jako lehká forma bez výrazných klinických příznaků. Při těžším průběhu se objevuje kašel (obzvláště při zátěži), sporadické krvácení z tělních otvorů, chudokrvinnost, hubnutí, ztráta kvality osrštění a zvětšení pravé poloviny srdce. Pokročilá stadia se projevují častějším kašlem, zrychleným dechem, zvýšenou srdeční frekvencí až s přechodem do mloby. Může dojít k úhynu v důsledku srdečního nebo ledvinového selhání.

Potvrzení diagnózy je možné pouze laboratorními metodami, které se provádějí nejdříve za 190 dní od

suspektního nakažení (tedy po návratu z dovolené). Provádí se vyšetření krve, kde nacházíme buď mikrofilárie nebo je možno prokázat dospělé dirofilárie pomocí diagnostického setu, kterým se vyšetřuje rovněž vzorek odebrané krve.

Léčba je možná, ale zvláště v pokročilých případech velmi obtížná. V rámci předcházení infekce je možno používat repelentní prostředky proti komárům nebo i některá léčiva působící jako ochrana.

Na Ústavu parazitologie Fakulty veterinárního lékařství VFU Brno se snažíme soustředit informace o importovaných a vzácně se vyskytujících parazitárních infekcích, jejich diagnostice, terapii a možnostech šíření v našich klimatických podmínkách. V rámci diplomových prací je možné provést bezplatné vyšetření psů, kteří vycestovali nebo byli importováni ze subtropických a tropických zemí (jižní Evropa, USA, Afrika). Diagnostiku provádíme z odebraného vzorku krve.

Vaše případné dotazy ohledně vyšetření vašich psů rádi zodpovíme.

Petra Mišoňová, pmisonova@seznam.cz,
Tel: 0603-331647

Doc. MVDr. Vlasta Svobodová, CSc., svobodovav@vfu.cz, Tel: 05-41237170,
0604814202

NÁŠ PRÍBEH...

Možno nás niektorí poznáte z našich spoločných klubových dní, na ktorých sa pravidelne zúčastňujeme od mája 2002 môj manžel Peter a ja, od mája 2005 náš syn Filipko a samozrejme hlavná hrdinka tohto príbehu sučka Asia. Chcela by som Vám priblížiť náš spoločný život a hlavne posledné komplikácie, ktoré nás stretli – Asinkina inkontinencia (únik moču), s ktorými sa možno stretávate u svojich miláčikov aj vy. Ale poďme po poriadku....

Do tohto krásneho plemena som sa zamilovala jedného dávneho večera pri posedení v bare Martinského komorného divadla, kde po predstavení prišiel so svojou majiteľkou herečkou Martou Sládečkovou aj jej miláčik. Teraz už nie je ťažké ridgebacka stretnúť, no pred takými 8-10 rokmi to bolo skutočne výnimočné. Vletel do miestnosti, prebehol uličkou pomedzi stoly a skončil prednými labami na parapete otvoreného okna, chrčtom ku nám, akoby vedel, že na chrbte je čo obdivovať. Vtedy som si povedala, že raz budem mať takéhoto psa, taký som mala z jeho nadhľadu, živosti, elegancie, farby, vlastne všetkého zážitok.

Roky bežali, spoločný život mňa a Petra dostal reálne kontúry, a keď sme mali kúpený starý dom na dedine a chystali sme jeho rekonštrukciu, to už kúpa psa začala byť pre mňa takmer prioritou, pre môjho manžela, žiaľ, zatiaľ nie. Začala som sa intenzívne zaujímať o plemeno cez web stránky a knihu Moniky Tušanovej. Keď som z nej čítala pasáže Peťovi po niekoľkých nádherných príbehoch povedal: „Keď psa, tak rodézskeho ridgebacka“. A bolo vyhrané, zadala som šteniatko. Našou prvou predstavou bolo mať sučku, ktorá nemusí byť štandardná, nebola som fanúšikom výstav psej krásy, no zrejme chovateľka krycieho psíka, ktorá mala umiestnenie šteniatok na starosti, vycítila moje zanieťenie pre vec, prehovorila ma na štandardnú sučku, dokonca ma prizvala na prvý výber. Vtedy som bola a vlastne aj teraz som laik, čo sa chovateľskej hodnoty psíkov týka, preto som vybrala klasicky – srdcom. Drobunká, živá sučka s čiernou maskou a priveľkou kožou, taká bola moja 7 týždňová Asinka. A tak som nastúpila na 3-týždňovú „materskú“. Kvôli malej sme sa predčasne sťahovali v apríli 2002 do nedo-

končeného domu, ktorý bol vážne v dezolátnom stave, no do prenajatého bytu som ju vziať nechcela. Doteraz sa čudujem, že sme to v duševnom zdraví prežili, malo to však jednu nespornú výhodu, v našom dome nebolo čo zničiť. Uživali sme si spoločného života a nakoľko sme nemali deti a ja som sa výchove psej slečny skutočne venovala, z Asie vyrástla spokojná psia dáma. Akurát strach z rušného mesta sa mi napriek niekoľkorokročným snahám zvládnuť nepodarilo. Zrejme som nevedomosťou vypestovala v jej mladučkej duši nezmazateľnú averziu. V ostatnom prostredí sa správa normálne, takže sme to už prestali riešiť. Absolvovali sme aj niekoľko výstav s celkom peknými posudkami a tak sme začali riešiť otázku uchovnenia a to, či budeme mať šteniatka. Samozrejme sme túto otázku riešili dlhšiu dobu. Za hovorilo to, že by sme chceli mať po Asinke potomkov, mali sme priestor a ochotu vychovať šteniatka v domácnosti, no proti bolo niekoľko závažnejších argumentov a to najmä podozrenie a neskôr aj potvrdenie syndrómu caudae equinae (prechodový stavec) u Asinkino brata. Aj keď je Asinka bez problémov, jej potomstvo môže tento problém zdediť a na tom sme my nechceli mať žiaden podiel. A tak nastalo rozhodovanie o tom, či dáme Asku sterilizovať, hodiny nad článkami z Internetu, nekonečné diskusie s veterinármi a známymi. Mnoho názorov bolo za, mnohé proti, v konečnom dôsledku je vždy rozhodnutie na majiteľovi. Po konzultácii s našimi kamarátmi veterinárnymi lekármi, ktorí Asku operovali sme sa dohodli na ovariohysterektómii, čiže odstránení matrice, vajcovodov aj vaječníkov. Na zákrok nemám dobré spomienky a dúfam, že psia pamäť nie je lepšia ako tá naša ľudská. Aj keď bola snaha a starostlivosť lekárov nadštandardná nevyhli sme sa komplikáciám. Asinka, možno kvôli jej nedôverčivej povahe, nechcela upadnúť do narkózy a potrebná vyššia dávka narkotika predĺžila čas jej odbúrania organizmom po operácii, takže sme mali problémy s podopieraním sa potáčajúceho psa, ktorý sa chcel napiť a vyvenčiť s veľkou čerstvou ranou na brušku. Neboli sme schopní udržať ju v kľude, ona nebola schopná chodiť, stále sa snažila ujsť nám z lôžka a tak sme rezignovali a nasledovali my ju. Noc po operácii prežila na zemi v kúpeľni s Peťom, ktorý ležal vedľa nej a držal tampón

v snahe zastaviť neustávajúce slabé krvácanie z operačnej rany. Náš veterinár bol celý čas na telefóne a trpezlivo radil a radil. Po dvoch dňoch, kedy sa mal stav našej pacientky výrazne zlepšiť dostala vysoké horúčky. Pri venčení som si všimla krv v moči. Komplikácia – zápal močového mechúra bola tu a s ňou prebdené noci, zrážanie teploty zábalmi a liekmi, snaha o hydratáciu našej pacientky a samozrejme podávanie antibiotík. Lekári ju chodili ošetrovať ku nám a tak sme ju s ranou a vo veľkých bolestiach nemuseli „vláčiť“ do veterinárnej ambulancie. Zlepšenie jej stavu a s ním aj chuť do jedla sa Asinke vrátili až po viac ako dvoch týždňoch. Nateraz to naša Aska vybojovala, no môžete si predstaviť tie výčitky, ktoré ma prenasledovali. Ja som rozhodla o jej operácii, ona mi dôverovala a prežila zatiaľ najhoršie týždne svojho života. No zodpovednosť za živého tvora prináša aj takéto rozhodnutia a možno ste sa s nejakými podobnými museli vysporiadať už aj vy sami. Naša radosť z prekonaných nepríjemností trvala asi pol roka. Potom sa začal nový koloťoch. Asinka sa začala pomočovať. Intenzita nehôd a aj veľkosť kalužiek pod ňou sa postupne zvyšovala. Došlo to do takého štádia, že kedykoľvek si Aska ľahla vždy po nej zostala väčšia či menšia stopa. Ona samotná z toho bola veľmi nešťastná, uvedomovala si, že jej srst' je mokrá a určite si aj páchla vlastným močom. Neustále sa umývala, bola nepokojná, vždy, keď zacítila únik a nespala vyskočila z peľochu akoby do nej niekto strelil. Pre nás to znamenalo utierať kvapky a kalužky po dlážke, neustále kontrolovať peliešky a hlavne zastieľať posteľ ako pod ležiaceho pacienta nakoľko sme nemali srdce na to vyhodiť Asku z našej posteľe, v ktorej od malinka spávala, akurát v tomto pre ňu ťažkom období. Začala séria vyšetrení a dohadov o možnej príčine. Zápalové ochorenie sme vylúčili, ďalšou možnou príčinou mohli byť psychické problémy spojené s príchodom vabáčka do rodiny, no pri Askinej veselej a spokojnej povahe bez viditeľných zmien v správaní sme vylúčili aj túto. Zostal „strašiak“ všetkých majiteľov sučiek, ktorí o sterilizácii uvažujú - inkontinencia. Vedela som (moji verní psí kamaráti a samozrejme Internet mi radili), že odstránenie maternice a vaječníkov produkujúcich hormóny so sebou prináša aj riziko úniku

moču, no riziko vzniku pokastračnej inkontinencie vo výške 1-2 % som nepovažovala za veľké, no dnes už viem, že Asinka patrí do tejto kategórie. Na naše šťastie vtedy na Slovensku zaregistrovali liek s náhradou hormónov pre intaktné sučky a Aska mohla začať s terapiou. Problémy zmizli akoby šibnutím čarovného prútika. Do týždňa až dvoch bolo po väčšine nehôd. Dnes je Asinka stále na hormonálnej substitučnej liečbe, užíva najnižšiu možnú dávku hormónov a nemá zdravotné problémy. Ak sa stane nehoda, tak za ňu môžeme len my, to keď na Asku nedohliadneme a nenútime ju vyjsť spod paplóna ísť sa vyvenčiť tesne pred spaním.

Ako ovplyvní dlhodobé užívanie hormónov Asinkino zdravie je otázku budúcnosti. Aj v humánnej medicíne je hormonálna terapia predmetom polemik a jednoznačný názor na ňu neexistuje. Ešte aj dnes rozmýšľam nad tým, či bolo moje rozhodnutie správne, no máme doma sučku, ktorá je spokojná, vyrovnaná, nemusíme rozmýšľať o opatreniach počas ruje, ktoré majitelia sučiek určite poznajú, nepoznáme falošnú kotnosť a nikdy nebudeme poznať zápal maternice, s ktorým sa opakovane trápila a nakoniec aj naň odišla z tohto sveta naša prvá sučka špica Tinka.

Silvia Husáriková

P.S.: Tento článok som písala ako laik možno niektoré odborné termíny alebo vyjadrenia neboli správne medicínsky interpretované.

Detská schéma

V bežnom živote so psom si môžeme všimnúť, že dospelé psy veľmi presne rozpoznávajú „psie deti“, a rovnako tak odlišujú deti od dospelých ľudí a prispôsobujú im svoje správanie. Sú známe aj prípady keď sa veľmi nebezpečné psy nechali hladkať od malých dokonca aj cudzích detí. Všetko nebezpečné správanie, ktorého je pes schopný sa pri pohľade na dieťa stráca. Preto je tomu tak skúmal rakúsky etológ, biológ, nositeľ Nobelovej ceny Konrad Lorenz, ktorý analyzoval detskú schému. Keď sa pozrieme do ríše cicavcov vrátane človeka zistíme u všetkých mláďat niekoľko zvláštnych znakov. Vždy je to veľká guľatá hlava a malé telo, veľké oči a malý nos na rozdiel od dospelého tvora, čo je optickým

signálom ,že ide o mláďa. Malé šteňa s krátkymi tučnými labkami a výrazom bezmocnosti má rovnaké znaky ako malé dieťa. Pohľad naň spôsobuje to ,že ho túžime pohladiť. Mláďatá vyvolávajú u človeka prejav rodičovského správania, dospelé jedince nie. Rovnako to funguje v správaní sa psov, ten sa však najprv presvedčí čuchom. Hlavnou funkciou detskej schémy je ochrana mláďaťa pred agresivitou. Aj preto je možné podstrčiť v neprítomnosti cudzie šteňa sučke ,ktorá kojí svoje vlastné. Získa totiž pach peľechu a keďže psy nevedia počítať, sučka podvod nespozoruje. Existuje mnoho prípadov ,keď lesníci podstrčili poľovnej sučke mláďa iného biologického druhu napr. srnku a tá sa oň starala ako o vlastné. Existujú však aj prípady ,keď snaha o zachovanie vlastného potomstva môže byť prevýšená ešte silnejšími pudmi. Prah dráždivosti totiž nie je rovnako vysoký a je závislý od konkrétnej situácie. V tomto prípade sa môže stať, že sučka bez zľutovania usmrtí cudzie šteňa. Sú to však skôr výnimočné prípady..

Detská schéma nie je neznáma ani výrobcom hračiek. používajú ju aby ovplyvnili správanie sa kupujúcich vo svoj prospech. Tieto signály môžeme vidieť najmä vo filmoch z produkcie Walta Disneyho.

Boris Gleza

Literatúra: Eberhard Trumler: Tykláme si se psem... abychom pochopili jeho povahu a chováni, DONA, 1999

WORLD DOG SHOW 2006

Poklona a úprimné blahoželanie patrí všetkým účastníkom Svetovej výstavy psov 2006, ktorí nás

veľmi pekne prezentovali vo výstavných kruhoch v Poznani! Všetci slovenskí vystavovatelia odchádzali z kruhu so známkou "VÝBORNÝ", čo je veľmi pekný úspech na tak veľkej a prestížnej výstave akou je World Dog Show. Prezentovalo sa na nej cez 20.000 psov 354 plemien z 54 krajín sveta. Rodézskych ridgebackov bolo spolu 266, čo je 5. miesto v zastúpení jednotlivých plemien. Pre tak vysoký počet ridgebackov sa posudzovalo v troch kruhoch, ktoré napriek tomu, že boli

Reprezentanti Slovenska na Svetovej výstave psov 2006

CH. Macumazahn Malawi Magic "Puppet" TOP 10, tr. otvorená

Tusani Ani Jim Beam "Jimi" TOP 10, tr. mladých

Reprezentanti Slovenska na Svetovej výstave psov 2006

*ICH. Macumazahn Tusani Pearl "Perla"
TOP 10, tr. šampiónov*

*JCh.Chimalsi Balda Lowenschwanz "Chimi"
TOP 10, tr. mladých*

veľké, nestačili. Posudzovanie v triedach sa muselo deliť na etapy, čo bolo pre všetkých (rozhodcu, vystavovateľov i psov) mimoriadne náročné. Ale aj o tom sú veľké výstavy.

V silnej konkurencii naozaj pekných a kvalitných psov z Fínska, Švédska, Nórska, Ruska, Estónska, Dánska, Francúzska, Nemecka a mnohých ďalších krajín, obstáli len tí najlepší, ktorí mali "natrénované". A že sme na Slovensku ale aj v CZ a ďalších krajinách, kde máme svoje "deti" trénovali naozaj usilovne, o tom svedčia aj naše úspechy:

Na pomyselných stupienkoch víťazov pred tabuľkami 1 až 4 stáli:

- Hasani of Ka-Ui-Lis Ridges, CZ (r.CACIB)
- Adelaide Leo Gugiro, SK (CAC)
- Arengo Essence of Haika, CZ (CAC)
- Adam z Bledého Údolí, CZ (Naj. veterán)
- Tusani Cool Bakari, DK
- Tusani Ani White Lady, SK
- Assani Essence of Haika, SK
- Lili z Lukovského dvora, CZ
- Achigaru Loewenschwanz, CZ a ďalší...

Mnohí práve z našich ridgebackov sa dostávali do najužších výberov, ktoré nás iba o chlp delili od tých vytúžených stupienkov.

Do výberov sa prebojovali:

- Chimalsi Balda Loewenschwanz, SK
- Tusani Ani Jim Beam, SK
- Tusani Big Ben, CRO
- Ascot Alta Mirano, CZ
- Connie z Tikovického vršku, CZ
- Macumazahn Malawi Magic, SK
- Macumazahn Tusani Pearl, SK a ďalší...

Považujem to za veľký úspech, pretože už sme z kruhov neodchádzali prví, ale poslední, čo svedčí, že máme pekných ridgebackov a sme s nimi vo svete konkurencie schopní!

Podrobné výsledky a množstvo fotodokumentácie nájdete na www.rr.sk

Ďalšie svetové výstavy psov budú:

- 27. mája 2007 v Mexiku (Mexico)
- 3-6. júla 2008 v Stockholm (Švédsko)
- 8-11. októbra 2009 v Bratislave :-)
- 24-27. 6. 2010 v Copenhagen (Dánsko)

-M.T.-

Medaile pre Slovensko z World Dog Show 2006 získali

*Adelaide Leo Gugiro "Girka"
V1 - zlato, tr. prostredná*

(foto Girky zo svetovky žiaľ nemáme)

*Tusani Ani White Lady "Vivi"
V3 - bronz, tr. mladých*

*JCh. Asani Essence of Haika
V3 - bronz, tr. mladých*

Úspešné zavŕšenie výstavnej sezóny 2006

tri najprestížnejšie tituly roka pre SK!

"Derby Show 2006" Budapešť

U rozhodcu Kardos Vilmos (H) zabodoval

- **TUSANI ANI JIM BEAM**, ktorý získal v silnej konkurencii pekných psov tituly:

"Derby víťaz 2006" + "Derby BOB 2006"

"Champion Show 2006"

v Budapešti. Posudzoval Dr. Jakkel Tamás u odborníkov vysoko cenený a uznávaný medzinárodný rozhodca. Dr. Jakkel je pozývaný na RR špeciály v USA, Kanade, Austrálii i v Európe a tiež posudzoval RR na najprestížnejšej výstave akou je Cruft v Anglicku! Veľmi si vážime jeho hodnotenia a ním zadané najprestížnejšie tituly Šampión roka 2006.

- **MACUMAZAHN TUSANI PEARL** získala *"Šampión roka 2006"*
- **ASANI ESENCE OF HAIKA** získal titul *"Šampión roka 2006" a BOB*

Tieto výstavy šampiónov sú každoročným vyvrcholením výstavnej sezóny v každej krajine. Sú to výstavy s leskom a vianočnou atmosférou. Po nich prichádza bilancia, hodnotenie... pre chovateľov radosť z potomstva, prehodnotenie i zúročenie informácií, pre vystavovateľov - športovcov radosť i sklamanie z úspechov i prehier. Mnohí sa stretávajú aj s novými, nie vždy príjemnými pocitmi. To všetko patrí k výstavám a vystavovaniu, pretože každého k opakovaným návštevám preplnených hlučných hál motivuje iný cieľ.

Myslím si, že rok 2006 bol mimoriadne úspešný pre slovenských ridgebackov, vystavovateľov i slovenský odchov. Chceme pokračovať Vám svetkým, ktorí ste nám robili dobré meno doma i v zahraničí. Je cítiť, že sme v chove plemena za posledné roky urobili veľký krok dopredu. Máme naozaj pekných psov, je ich čím ďalej, tým viac a sú konkurencieschopní doma i v zahraničí. Pevne verím a dúfam, že nezaspíme na vavrínoch a naši chovatelia budú aj naďalej vynakladať zvýšené úsilie v chove, správne zúročia doterajšie informácie a bude sa nám rovnako dať aj nasledujúce roky.

-M.T.-

“JIMI“
Tusani Ani Jim Beam
Derby vítěz 2006
Derby BOB
Derby show Budapešť'06

“ASAN“
Asani Essence of Haika
Šampion roka 2006
BOB
Champion show Budapešť'06

“PERLA“
Macumazahn Tusani Pearl
Šampionka roka 2006
Champion show Budapešť'06

Empty rectangular frame for content.

